

Reggeli Ujság

16. évfolyam 228. szám

Szerkeszti
Andrée Dezső

Noviszád, 1935 szeptember 28. szombat

Szombaton utazik Berlinbe Gömbös miniszterelnök

Tegnap és ma vadásznak Göring vendégei

Berlini jelentés szerint Gömbös Gyula magyar miniszterelnök, aki esütörtök déli egy órakor érkezett meg Insterburgba, szombatig vesz részt a Göring porosz belügyminiszter, birodalmi fővadászmester által rendezett vadászatokon és azután utazik Berlinbe, ahol

Hitler birodalmi vezérrel és kancellárral, valamint Neurath báró birodalmi külügyminiszterrel tárgyal.

A magyar miniszterelnök kísérete nem maradt Insterburgban, hanem repülőgépen Berlinbe érkezta utját, ahova esütörtök este hat órakor érkeztek meg.

Mengele dr. sajtófőnök, Bessenyei-Bakách a külügyminisztérium politikai osztályának főnöke és Csákvári őrnagy Berlinben találkoznak Gömbös miniszterelnökkel.

A német-litván határon rendezett

vadászatot Göring tábornokon, Gömbös tábornok miniszterelnökön kívül résztvesz Lipszki berlini lengyel nagykövét, Potocki gróf, Radzivil herceg a lengyel külügyi bizottság elnöke és Fabrici tábornok, lengyel hadügyi államtitkár is.

Von Ribbentrop október elején a Kárpátokban vesz részt vadászatot, amit lengyel nagybirtokosok rendeznek.

A magyar miniszterelnök előreláthatóan ma délután vagy az esti órákban érkezik Berlinbe a porosz miniszterelnök társaságában.

Hitler birodalmi kancellár vasárnap délután 12 órakor fogadja Gömbös miniszterelnököt.

Gömbös hétfőn a német külügyminiszterrel tanácskozik, a program többirésze pedig fogadásokból és diszebedékből áll.

Milch Erhardt német légügyi államtitkár több német repülő társaságban pénteken Szombathelyre érkezett és megtekintette az ottani repülőtérrel. A német repülők tegnap folytatták utjukat s ennek során a többi magyar repülőtérre is megtekintették.

A francia sajtó Gömbös utjáról

Budapestről jelentik: A világsajtó különböző fantasztikus kitalálásokat fűz Gömbös magyar miniszterelnök németországi utjához s a francia és angol lapokban ez az utazás háttérbe szorította már a genfi eseményeket is. Párisi jelentés szerint Gömbös utazása igen nagy hatással volt a francia közvéleményre. A lapok külpolitikai érdeklődésének középpontjába ezzel a német diplomácia tevékenysége került s Gömbös utazásának igazi célját keresve fantasztikus találgatások és híresztelések özöne indult meg. A lapok erőszakos összefüggést igyekeznek konstruálni Milch légügyi államtitkár magyarországi látogatása és Gömbös németországi utazása között és politikai kombinációkat akarnak a látogatásokba belevinni.

A Petit Parisien különtudósítója szerint

Milch látogatása válasz akar lenni a csehszlovák-szovjet közeledésre és a Szovjet-repülők Csehszlovákiában tett látogatására

Gömbös utazásának politikai jelentősége csak akkor érthető igazán — írja a lap — ha a német diplomácia kelet- és délkelet-európai munkájának

keretei közé helyezzük. A lengyel diplomáciának Litvániával, Csehszlovákiával és Romániával szemben tanúsított magatartása a német-lengyel diplomácia tevékenység egységes vonalvezetésére vall.

A Petit Journal szerint

Gömbös Göringgel és Hitlerrel magyarnémet kölcsönös légi segélynyújtási egyezmény megkötéséről fog tárgyalni. Lengyelországot szintén felhívják, hogy csatlakozzék az egyezményhez

vagy legalább adjon engedélyt, hogy területét átrepülhessék és ilymódon Németország és Magyarország között a kapcsolatot biztosítsák.

Külviseleti körökben utálnak arra, hogy Gömbös két év alatt most már másodszer találkozik Hitlerrel. A lap ebből arra következtet, hogy Magyarország már választott Berlin és Róma között.

Gömbös közvetítő szerepe

Az Agence Rádió berlini jelentése szerint —

tekintettel Magyarország jóviszonyára — nem lehetetlen, hogy

Gömbös Bécs és Berlin között a közvetítő szerepet fogja játszani és megkísérli, hogy Ausztriát rábírja a német-lengyel-magyar szövetséghez való közeledésre.

Ennek a szövetségnek megvalósulása nem tekinthető kizártnak illetőleg Ausztria hajlandó ilyen együttműködésre, ha Németország részéről biztosítékot kap.

Magyar illetékes hely cáfolata

Budapesti illetékes helyen a külföldi sajtó híreivel kapcsolatban közlik, hogy ezeknek a híreknek semmi alapjuk nincs. Minden ilyen vagy hasonló látogatás alkalmából ugyanilyen módon megszoktak indulni a legképtelenebb találgatások és kombinációk, amelyek aztán néhány nap alatt önmaguktól megsemmisülnek. Ismételtlen leszögezhető — mondják magyar illetékes helyen, — hogy

Gömbös miniszterelnök látogatásának a vadászatot és az azt követő udvariassági látogatásokon kívül semmi más célja nincs.

Genfből jelentik: A genfi lengyel küldöttség részéről, amelynek elnöke Beck külügyminiszter, megcáfolták azt a hírt, amely szerint Magyarország, Németország és Lengyelország között jelenleg légi egyezmény megkötése ügyében folynak tárgyalások.

Abesszinia ünnepe

Addis-Abeában bizakodó a hangulat — Mussolini szerint Abesszinia a támadást előkészítő fél

Rómából jelenti az Avala: A Népszövetségi Tanács legújabb döntésével kapcsolatban, amelyről olasz politikai körökben megállapítják, hogy Olaszország hozzájárulása nélkül hozták, a félhivatalos Giordale d'Italia közli, hogy

Olaszország fenntartja teljes cselekvési szabadságát

és ezzel a szabadsággal csakis saját érdekeinek megfelelően fog élni. Lehetetlen a Népszövetség keretei között megtalálni egy olyan viszály megoldását, amely lényegében tulmegy ezeken a kereteken, — írja a lap.

Olaszország nem fogadja el azt az elvet, hogy a Népszövetség szükség esetén erőszakkal rákényszerítheti döntését az olasz-abesszin kérdésben.

Olaszország számára még nincs elegendő érv és bizonyíték arra, hogy az az út, amelyre a Népszövetség lépett, az alapokmányban megállapított egyedül lehetséges út.

Utazás a 15-ik § körül

Genfből jelenti a Havas iroda: A Népszövetségi Tanács csütörtöki határozatával megkezdődött

a 15. szakasz alapján való eljárás, de ez még nem jelenti azt, hogy a szakaszt nyomban alkalmazni is fogják.

Erre csak akkor kerül sor, ha a Tanács végleges döntést hoz ebben az ügyben. Illymó-

don Olaszország újabb határidőt kapott a tanácstól, amelyet módjában áll kihasználni.

Ki a támadó?

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök nyilatkozott a Petit Journal tudósítója előtt. Hangsúlyozta, hogy minden intézkedését érett és gondos megfontolás előzi meg és számot vet a tények valóságával. — Jobbnak tartom — mondotta a nyíltságot — mert végeredményben ez a legjobb politika.

Aki figyelemmel kísérte a népus katonai előkészületeit, az tisztában lehet azzal, hogy a két fél közül melyik az, amelyet támadó szellem tölt el

Olaszországnak 200.000 fia kérte a maga számára azt a megtiszteltetést, hogy Eritreába menjen, ott hazája érdekeit szolgálja és ha kell, életét is áldozza. Ki tudná ezeket az ifjakat ismét visszahozni hazájukba anélkül, hogy magukkal ne hoznák bátorságuk és önfeláldozásuk gyümölcseit?

Az ujonnan kibocsátott olasz kölcsön aláírását megkezdték. A római zálogházak társasága bejelentette, hogy 140 millió lírát jegyez a kölcsönből.

Addis-Abeba vigad

Addis-abebai jelentés szerint ott senki sem gondol a fenyegető ellenségeskedésekre. Mindenki a nagy maskal-ünnepet ünnepli, a- (Folytatása az ötödik oldalon)

Az élet sója

Valamikor képmutató frázisnak tünt fel az a jelmondat, amelyet Tompa Mihály oly bölcs verssorokba foglalt: „Munkásság az élet sója, a romlástól mely megója, s az, aki nem pihent, várhat áldást és sikert.” Ma a kedélyek lázas hánykolódása, az események kaotikus kavargása, a jelszavaknak az egész horizontot elborító szikraesője, amely intézményekbe és rendszerekbe belekapva, a földkerekség minden sarkában tűzvészeket idéz elő, a régi, a jólétben kétségbevonat igazságot éles világításba helyezi.

A munkát, amíg van és a létfenntartás magától értődő eszközének számít, robotnak érezzük és sóvárgunk a testet-lelket üdítő vakáció után. Amikor azonban vége láthatatlan vakáció terpeszkedik a dolgozni akarók fölött, mint a faldokló a levegő után, amelynek értéke akkor domborodik ki, ha nincs, kapkodnak a tömegek a kenyéradó, a gondmentesítő, a megaláztatások ellen páncélozó munka után. A munka nemesis, mert időnként pozitív tartalommal tölti ki és gondolatainkat konstruktív irányba tereli. A munkátlanok fantasztikumok ingoványára csúsznak és meddő víziókat fest a lélek kárpitjára. — Csak az, aki nem pihent, várhat áldást és sikert — bölcsekedett a hamvai remete, nem is sejtve, hogy jöhetnek idők, amikor a heverés rengeteg ember számára nem az elpuhult kényelem önként választott tespedése, hanem szörnyű gályarabság, amely a kétségbeesést világmegváltó eszmék hajszolására korbácsolja.

A munkanélküliség mocsarából szállnak fel azok a mérges gőzök, amelyek az agyakat vakmerő elképzelésekre tüzelik. Novis rebus studere — új dolgokra törekedni — ebben a célban jelöli meg Sallustius a katilinári mozgalmat, amelyet a hőmpölygő elokvenciájú Cicero, mint az elvetemültség minden megtorlásra méltó példáját bélyegez meg. A korhadó régi állapotok bomlási termekei az új eszmék, amelyek iránt széles rétegeket tesz hajlamossá a mindenáron eny hülést kereső nyomorúság. A háboru után a harcaterükről visszaözönlő fiatalság normális munkalehetőség híján könnyű prédája volt a szélsőséges gondolkodásnak és az azóta eltelt tizenhét esztendő erőfeszítései elégtelenek voltak arra, hogy az extrémítások szellemét csillapítsák. A fegyverek elnyugvásával megindult konszolidációs folyamat olyan akadályokba ütközött, amelyekkel szemben tehetetlenek voltak az évről évre megismétlődött világkonferenciák. Leszerelés, lelki összebékülés, gazdasági szanálás szisztematikus célkitűzésnek bizonyult. Ha nagynehezen sikerült a lejtőn felfelé egy lépéssel előbbre jutnunk, a következő pillanatban több lépésnyire zuhantunk vissza. A vajudó hegyek megegyezési okmányokat szültek, amelyek gyakorlati eseménytelen-ségét a munkanélküliség állandó emelkedése harsogta világgá. Minden vagyon és jövedelem alapjai megintogtak és a munkaképesség holt tökévé dermedt.

Ebben az általános bizonytalanságban lett kapóssá a legendakörbe burkolódó személyi tekintély presztízse, amelyből titokzatos ígéretek sugárzanak a munkára vágyók, az élet jogát követelők millióira. A munka vallásának rajongói emelik a vállukra azokat a sárkányölő lovagokat, akik a demokrácia, a liberalizmus, a pacifizmus és a kultura eddigi motívumainak romjain át akarják elkalauzolni népeiket a boldogulás paradicsomába. A régi ideológiákat megdőntő és új tanításokat szentségekkül körülhordozó kísérletek flottabázisa az elharapózott kiábrándultság, amely kapva-kap a boldogabb jövőt vetítő szuggesztión. Amde a legutóbbi események azt mutatják, hogy a közszabadságokat leintő és egyes fajok kiváltságosságát hirdető tanítások súlyos összeütközések és végzetes katasztrófák csiréit hordozzák magukban. Nem elég az egyen jogait a nép érdekeinek korlátai közé szorítani, a nép érdekeit is az emberiség egyetemének szempontjai alá kell rendelni, hogy a béke áldása terjedjen el a földön.

Dr. Sztojadinovics miniszterelnök tegnap Bárt és Hercegnovit látogatta meg

— A miniszterelnök nagy beszédet tartott Cetinjében —

Dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök a cetinjei gimnázium alapkövetelének ünnepe után meglátogatta a betegen fekvő Szocsica bánt, majd a városi parkba ment, ahol nagy ebédet rendeztek tiszteletére. A banketten a miniszterelnök és kísérete valamint ötszáz vendég vett részt. A banketten elsőnek Szredanovics Jovan az ősz szerdár szólalt fel és rámutatott arra, hogy a mai nap milyen nagy jelentőséggel bír Cetinje történetében, mert gimnáziumi épületet kap, amelyre már rég szüksége volt. Beszédében még köszönetet mondott a miniszterelnöknek azért, amit már eddig tett és amit ezután fog tenni Crna Gora érdekében, majd a király és kormány éltetésével befejezte beszédét.

Az üdvözlő szavakra dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök válaszolt. „A goszposzveti trón összeomlása után a szép Szlovéniában, horvát testvéreink függetlenségének a Petrova Gorán történet elvesztése és a szerbek koszovói pusztulása után,

a Délszlávok sötét egén csak egy ragyogó csillag maradt — Crna Gora. Ez a csillag szolgált évszázadokon keresztül világítótoronyként a délszlávok összes törzseinek és nagyjainak.

Ugy amint a háborgó tengeren az összes hajók kapitányai és a hajók utasai is mind a világítótorony elérésében reménykednek, úgy nézett minden törzsünk súlyos és emberfelelti szenvedései közepette a crnagorai csillagra. Így teljesítette abban a súlyos időben Crnagora és a minden crnagorai történelmi hivatását.

Hála legnagyobb fiainknak és a szerbek, horvátok és szlovének szabadságáért vívott nagy harcának mi is megértük, hogy megmentettek bennünket és, hogy most a hatalmas és nagy hazánkban Jugoszláviában élhetünk. (Elkes eljenzés: Eljen Jugoszlávia). De ebben a nagy országban sohasem szabad megfélemlenünk Crna Goráról és crnagoraiakról.

A miniszterelnök ezután arról beszélt, hogy mennyire szerette Egyesítő Vitéz Alekszandar király Crnagorát, Cetinjét, szülővárosát és annak lakóit.

Mielőtt utolsó útjára elindult volna Franciaországba, talán a látnok erejével, még egyszer erre járt, hogy ennek a vidéknek a képe maradjon meg benne, amikor hazáját elhagyja.

Erre az utra elkísérte Öfensége Pavle régensherceg is, aki épannyira szereti Crnagorát, mint dicső emlékü nagybátyja és épen úgy fogja szeretni ifju Uralkodónk is.

A miniszterelnök beszédének azon része alatt, amikor a Bolgodult Egyesítő Vitéz királyról beszélt, szem nem maradt szárazon. — A régenshercegről és Öfelsége II. Petar királyról mondott szavait

A nyugdíjasok októberi fizetésüket később kapják meg

Beogradból jelentik (Avala): Az állami és önkormányzati alkalmazottak személyi járulékaiknak csökkentéséről szóló szabályzat végrehajtása miatt, újból ki kell számítani a nyugdíjakat és ezért az október havi nyugdíjak folyósítására valamivel később kerül sor. Bár fokozottan dolgoznak a fizetési utalványok kiállításán

Az új ígéret a demokrácia csak úgy tudja megfosztani véglegesen a hitelüktől, ha a munkanélküliség problémájának megoldásá-

nagy lelkesedéssel és éljenzéssel fogadták a közönség résztvevői.

A bankett után a miniszterelnök szívélyesen elbucszott a jelenlevőktől és kíséretével együtt autón folytatta útját Budván keresztül Bárt felé.

Bárba este hat óra után érkezett meg a miniszterelnök. A késői érkezés ellenére, Bárt és egész környéke 2000 ember jelent meg fogadtatására, amely igen lelkes volt. A közönségi elnök üdvözlő szavaira hosszabb beszédben válaszolt a miniszterelnök. Elsősorban elnézést kért, hogy ilyen későn érkezett meg Bárba, de ennek az az oka, hogy a zetai bán ságban, a volt Crna Gora területén mindenhol ilyen nagy számban és lelkesedéssel fogadta a lakosság. Külön megköszöni a bárinak ezt a fogadtatást, amely annál inkább jól esik neki, mert ez az idejövétel lehetővé tette számára, hogy

gyönyörködjék Bárnak és környékének természeti szépségeiben.

Ezek után nem csodálja, hogy a crnagorai történelemben olyan nagy szerepe volt ennek a városnak, valamint természetesen találja, hogy Nikola király Bárt tette meg Szerbia primásának székhelyévé.

A természeti szépségeken kívül azonban még másra is fel akarja hívni a figyelmet és ez az egység és barátság, amellyel Bárt és vidékének lakossága él tekintet nélkül arra, hogy milyen valláshoz tartozik.

Az egész világon kevés hely van, ahol muzulmánok, katolikusok és pravoszlávok ilyen testvéri egyetértésben élnek mint épen itt.

Beszéde végén elmondta, hogy ő ennek a vidéknek volt a képviselője, nagyon jól ismeri bajait és szükségüket és ezért kijelentheti, hogy

az a program, amelyet tíz év előtt fejtegetett itt Bárban: a közmunkák, a kulturális és szociális haladás ma is programja és ennek megvalósításán fog dolgozni.

Ha van okuk a panaszra, ez azért van, mert kissé messze voltak és nem hallatszott a panaszuk. Ő azonban most azért jött ide, hogy meghallgassa panaszait és segítsen rajtuk. Beszédét a bárinak éltetésével fejezte be.

A bárinak nagy lelkesedéssel fogadták a miniszterelnök beszédét. Dr. Sztojadinovics Milán ezután üdvözölte régi ismerőseit, majd a gimnázium épületébe ment, ahol fogadta a küldöttségeket. Az éjszakát Bárban töltötte és tegnap reggel folytatta útját hajón Hercegnovi felé.

A Cetinjéből Bárba vezető uton minden község lakossága nagy lelkesedéssel fogadta a miniszterelnököt, akinek mindenhol meg kellett köszönnie az üdvözlést és ezért érkezett a tervezett időnél később Bárba.

a nyugdíjasok október hónapban nem kapják meg 1-én a fizetést, mint ez máskor mindig megtörtént.

Az októberi nyugdíjakat fokozatosan fizetik ki, úgy, amint egy-egy csoport nyugdíjának kiszámításával elkészülnek, de október 10-ig az összesek megkapják nyugdíjukat.

val kitermeli az életnek azt a sóját, amely a tömegek mentalitását megóvja a romlástól.

Súlyos bányaszerencsétlenség Rtányban

Bányalégrobbanás történt tegnap hajnalban - A bánya egy része beomlott - A szerencsétlenségnek 12 halott és 23 sebesült áldozata van

A Boljevac közelében levő rtanyi kőszénbányában tegnap hajnalban súlyos szerencsétlenség történt.

A rtanyi bánya a beogradi Minch testvérek tulajdona és egyike a nagyobb kőszénbányáknak. A vállalat állandóan ezer bányászt foglalkoztat, akik három csoportban dolgoznak felváltva.

Tegnap hajnali félhárom órakor a bányában dolgozó egyik bányász észrevette, hogy a tárnában ahol dolgozik bányalég van. Ijedten kiáltott társainak:

— Meneküljtek, bányalég.

A bányászok szinte pánikszerűen menekültek, azonban

néhány pillanat múlva egy kis láng csapott fel, amit borzalmas erejű robbanás követett.

A katasztrófa feletti bányatelep irodájában felfigyeltek a föld mélyéből felhangzó tompa zajra és azonnal tudták, hogy valami szerencsétlenség történt. A bánya társtulajdonosa Minch Adolf két nap óta Rtányban tartózkodik és, amikor a szerencsétlenségről értesült, azonnal maga kezdte meg a mentési munka vezetését.

Mentőcsapatokat szervezett, amelyek leszállottak a tárnába és minden akadály nélkül eljutottak arra a helyre ahol a bányalég fellépése következtében a robbanás beállt. Itt hozzáfogtak a romok eltakarításához és megkezdték a mentést. Eleinte csak sebesülteket találtak, de minél tovább haladtak, annál több halottra bukkantak. Délelőttig tizenegy halottat és huszonhárom sebesültet hoztak ki a bányából. A sebesültek között több életveszélyes állapotban van.

Minch Adolf a szerencsétlenségről azonnal értesítette a boljeváci járási főnökséget, ahonnan még délelőtt vizsgálóbizottság szállt ki a helyszínre. A hajnali órákban pedig Beográdba telefonált és közölte fivérével,

A petrovgrádi halálos motorgázolás

— A bíróság helyszíni szemlét rendelt el —

Petrovgradról jelentik: Vukovics Miro büntetőtanácsa tegnap tárgyalta Henlein Péter bűnperét, aki a vádirat szerint motorkerékpárjával elütötte Molnár János kerékpározó vasúti munkást, aki a sérülések következtében meghalt. Henlein a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert szabályosan, a megengedettnél nem nagyobb sebességgel hajtott és előírásosan túlkölt. Molnár saját hibájából ütközött össze a motorkerékpárral. Ezután Molnár János özvegyét hallgatta ki a bíróság. Kijelentette, hogy

nem kívánja a vádlott megbüntetését.

A szerencsétlenség szemtanúi, Tomics Mirko vasúti munkás, Tatics Milutin és Sztankov Emil azt vallották, hogy Henlein nem hajtott szabályosan a jobboldalon, hanem az országút közepén. Szembesítés alkalmával a vádlott és a tanúk is megmaradtak

eredeti vallomásuk mellett. A tanúk kihallgatása után a védő dr. Dosen Vojislav a bizonyító eljárás kiegészítését kérte. Kérte, hogy tanuként hallgassák ki Radojesics Sztevan bűnügyi alkaptávolléte alatt egy állítólagos pénztérő távolléte pontos kiderítésére. Az államügyész elnevezte a védő javaslatát, a bíróság azonban helyt adott a védő előterjesztéseinek és október 2-án délután két órára tűzte ki a helyszíni szemlét.

hogy a bányában robbanás történt és kérte jelentse az esetet azonnal az erdő- és bányaiügyi minisztériumnak, hogy onnan is bizottság szálljon ki. A bányatelep lakói a reggeli órákban értesültek a szerencsétlenségről és azok, akiknek hozzátartozói éjjel dolgoztak a bányában, kétségbeesetten szaladtak a bányatelepre, hogy meglássák, kiket mentettek meg és kik azok, akik soha többet nem jönnek fel élve a tárnából.

Szívet tépő jelenetek játszódtak le, amikor a mentők egymás után hozták fel a halottakat, amelyekben asszonyok és gyermekek családfenntartójuk kihűlt és összezuzott holttestét ismerték fel.

A mentési munka tegnap egésznapon át tartott.

Délután megérkezett Rtányba az erdő- és bányaiügyi minisztérium vizsgálóbizottsága is, amely megindította a vizsgálatot annak megállapítására mi okozta a robbanást.

A Beográdban levő társtulajdonos a szerencsétlenségről a következőket mondta az újságíróknak:

— A szerencsétlenséget metángáz robbanás okozta.

A metán a régi bányarészből szivárgott át a falakon és a szénrétegben levő repedéseken abba a tárnába, ahol a munkások dolgoztak. Azon a helyen, ahol a szerencsétlenség történt a katasztrófa előtt és után kétszer annyi tiszta levegő volt, mint amennyit a biztonsági rendelkezés előír. A szerencsétlenség színhelyén állandóan dolgoztak a ventilátorok, úgy a katasztrófa előtt, mint utána. Ebben a részben negyven munkás és három felügyelő dolgozott, akik közül egy a szellőztetést ellenőrizte. A mentőosztag a szerencsétlenség után, mentőkészülékek és gázálarc nélkül hatolhattak el a betemetett részig és vitték ki a szerencsétlenül jártakat a romok eltakarítása után.

A sebesülteknek kórházba való szállítása után még egy bányász meghalt.

HALLÓ.

Báró Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter Genfben felkereste Laval francia miniszterelnököt. Az osztrák külügyminiszter ezenfelül báró Aloisi olasz delegátussal, dr. Benes csehszlovák, Ruzsdi Arasz török külügyminiszterekkel és Vélis magyar népszövetségi delegátussal tárgyalt. Az osztrák külügyminiszter megbeszélései a közép-európai helyzettel, különösen pedig a dunai paktum ügyével állottak összefüggésben.

A londoni Themse parton olyan nagy tűz pusztított, amilyent még nem élt meg az angol főváros. A Wappingalon kigyulladt egy hőtemeltes raktárház, amelyben nagy mennyiségű kausukot raktároztak el. A tűz a legfelsőbb emeleten keletkezett és onnan terjedt át az alsóbb emeletekre. A tűzoltóság a szomszédos épületeket mind kiürítette, mert attól tartott, hogy a tűz oda is áterjedt. A tűzoltóság gondoskodása indokolt is volt, mert tegnap éjjel két órakor a tűz egy szomszédos épületre is áterjedt. A tűzoltók szerint a tűz vasárnapig is eltarthat.

A danzigi rohamosztag két tagját azzal vádolták, hogy szétlőttek egy lengyel zászlót. Az elsőfoku bíróság felmentette őket, a felelősségi bíróság azonban két hónapi fogházra ítélte a merénylőket.

A délolaszországi Luce városkában esatorna ásás közben összedőlt egy patriciusház és egy bérház. A romok tizenegy lakót temettek el. A mentőknek tíz órai megfeszített munka után sikerült csak a romokat eltakarítani és az eltemetett lakókat kihozni. A tizenegy lakó közül három már halott volt, hét pedig megsebesült, közülük kettőnek az állapota életveszélyes.

A stockholmi „Aftonbladet” foglalkozva a Memel-vidéki népszavazással rámutat arra, hogy ezen a területen tulnyomó többségben németek élnek és a legutóbbi választás alkalmával a német listára a szavazók 80 százaléka adta le szavazatát. A litván kormány igen kellemetlen, hogy ez a terület a Népszövetség törvényes felügyelete alatt áll. A lap ezután ismerteti a litván kormány több intézkedését és csodálkozását fejezi ki afelől, hogy ilyen rendeleteket kiadhatott. Mindez csak azért történt írja a svéd lap, mert a Népszövetség teljesen passzívan viselkedik és semmit sem tett a törvénytelenségek megakadályozására. A lap az Avala jelentése szerint — azt is írja, hogy a nagyhatalmak titokban jóindulattal nézik Litvánia eljárását a memel vidéken.

Laval francia miniszterelnök fogadta a francia sajtó genfi tudósítóját, és kijelentette előttük, hogy a minisztertanács elfogadta az 1936 évi költségvetést, amely a francia államháztartás teljes szanalását jelenti. A kormány összesen tizenkét milliárd frankkal csökkentette a kiadásokat.

Grazinszki, Szilázia vajdája, mint a lengyel cserkészség elnöke levélben fordult a cserkészek nemzetközi szövetségének Londonban székelő elnökségéhez és levelében panaszkodott a csehszlovák cserkészeknek a lengyelekkel szemben tanúsított testvérietlen magatartása ellen.

A bambayi egyetemen megengedték az olasz nyelv előadását. Eddig ötven hindu vette fel az olasz nyelv tanulását.

A „Pilszudszki” új lengyel óceánjáró gőzös amelyet Triestben építettek, első útja során Newyorkba érkezett. A lengyel hajó öt órával előbb érkezett meg Newyorkba, mint, ahogy számították.

Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke tegnap elutazott Washingtonból. Az elnök vasutón utazik és ennek során meglátogatja az Unió egyes államait. Valószínűnek tartják, hogy Kaliforniaig vasutón megy, ott hajóra száll és a Panama csatornán keresztül visszatér Newyorkba. Politikai körökben azt hiszik, hogy az elnök ez utjával a következő elnökválasztási harcot megnyitja.

A francia hadügyminisztérium szerződést kötött egy olasz társasággal amely elsüllyedt hajók kiemelésével foglalkozik, hogy emelje ki a breton partokon 1922-ben elsüllyedt 23.500 tonnás „France” francia cirkálót. A cirkáló kiemelési munkálatait októberben kezdik meg és azok két évet vesznek igénybe.

A Japáni Gumi tartományban borzalmas tajfun pusztított. A vihar Tókiótól északnyugatra vonult el és az eddigi megállapítások szerint eddig 150 emberélet esett áldozatul. Még további 130 személy sorsa ismeretlen. A rombadönt házak száma meghaladja az ezeröttszázat. A vasúti forgalmat ezen a területen be kellett szüntetni.

3- dinár 1 tubus

Soadont-fogkrém

a SOL-drogériában

Szép diákkor jöjj vissza egy szóra! Szüreti kirándulás Kamenicára (Pályamunka)

Mikor Hütter bácsi, a gimnáziumi pedellus, mosolyogva hozta be az osztályokba az igazgatói „körlevelet”, az mindig jót, többnyire szünetet jelentett. Így volt 1877 október 1-én is. Az igazgatói körlevél három napi „szüreti vakációt” hirdetett.

Nosza, aki csak tehette, hazament. A szerémi fiúk mind. Akinék szőlősgazda rokona volt, oda huzódott. Akinék nem volt, Kamenicára rándult egész napra; ahol mindenkit tárt karokkal, nem tárt karokkal fogadtak; főképp, ha diákmesterember volt.

Isten tudja, abban az időben kevesebb volt az emberek zsebében a pénz, de több volt szívükben a szeretet. Ma megfordítva van.

Hármunknak nem volt se szőlők, se szőlős rokonunk, így hát Kamenica lett az irány. Tíz órakor lementünk a dunai fürdőházhoz. Váltottunk harminc krajeárért egész napra egy csónakot. Azzal megtettük magunkat „Argonautáknak” és eveztünk; nem ugyan Kolhiszba az aranygyapjúért, csak Kamenicára az esetleges rokabőrért.

A pétervárad oldalán a Dunának nagy sodra volt, azért visszahajóztunk a balpart-ra. De itt is csakhamar meguntuk az evezést, azért valamennyire megint csak az Argonautákat követtük. Ők szélesend idején kihúzták hajójukat a tengerpartira és vállakon cipelték tova. Mi megelégtünk, hogy egy hosszú szarítókötélen huzzuk a csónakot. Illetve Scholz Emil és Helvez Adolf huzta, én mint leggyengébb és vontatás ra kevésbé alkalmas, a kormányt tartottam. Így haladtunk fel egész Kerzonézuszig; akarom mondani a kamenicai szigetekig és itt a Helleszpontusz, vagyis a szigetközi átvágva, s a Szecilla és Karibdisz, vagyis a vizimalmok örvényeit kikerülve, kikötöttük az ígért földjén, a musttal, lekvárral folyó Kamenicán.

Már az első uccában elfogtak bennünket és se szó, se beszéd; betuszkoltak a „tisztá szobába”. Finom körte, őszi barack és ami jó, szem szájnak kellemes, volt egész ebédig. Az ebéd mintha lakodalom lett volna. Alatta, utána tisztára üllepedett must tavalyi, harmadévi erős öborokkal vegyítve. Enekelünk, tréfáltunk míg nem a nap lemenőre hajlott. Kormányos voltom tudatában én csak úgy mérsékelten szopogattam az aranyos nektárt, de az Emil és Adi jól beszédelőzködtek az „erőt adó” nedűből.

Mínthogy mindennek vége szokott lenni, a mai mulatozásunk is befejeződött. Beültünk a csónakba és figyelmeztettem a kollégákat, hogy csak üljenek szép esendesen az evezőpadon, én majd behajtom a csónakot a Duna közepére és visz lefelé bennünket minden munka nélkül. Egy ideig csak szót fogadtak. De aztán felülkerekedett bennük a jókedv és elkezdtek ugrálni, táncolni a csónak közepén. A jó öreg Duna türte e klasszikus bolondságot és gyengéden ringatva vitt bennünket ölében, mint valami jó dajka a cseesemő gyermeket. Még a megboldogult hajóhid alatt is oly kíméletesség-

Elfogták a noviszádi Batafiók kirakatának beverőit

A tettes egy cipész, aki a nagyipar versenyé miatt főnkrement

Bata noviszádi olesósági akciójának — mint már jelentettük — a napokban különös következménye történt. Egy ismeretlen beverte a noviszádi fiókküzlet kirakatüvegeit, majd nyomtalanul eltűnt.

A rendőrség erőteljes nyomozást indított a vakmerő kirakatbeverő kézrekerítésére és a nyomozásnak hamarosan meg is lett az eredménye. A detektívek esütörtökön előállították a rendőrségen Palásti Adám zsaljalji születésű noviszádi cipésmestert, aki beismerte, hogy ő verte be a Bata fiókküzlet kirakatát.

Palásti Adám a rendőrségen részletes vallomást tett arról, hogy mi készítette a különös merénylet végrehajtására. Elmondotta élettörténetét egészen attól kezdve, hogy letette a mesteri vizsgát és megkísérelte az önálló érvényesülést. Palásti mesteri pályafutása — mint látni fogjuk —

válságos kálvária volt, típkus példája a mostoha gazdasági viszonyok között vergődő, és a nehéz küzdelemben el-elbukó kisiparosnak.

Palásti 1926-ban tette le a mesteri vizsgát és akkor műhelyt nyitott. Műhelye aránylag jól ment egészen 1931-ig, mikor a gazdasági válság hatalmas hulláma az ő kis egzisztenciáját is elsodorta. 1931-ben már olyan rosszul ment a bolt, hogy

Palásti kénytelen volt bezárni műhelyét.

Ekkor új foglalkozás után nézett. Elhatározta, hogy más gazdasági ágban kísérli meg az érvényesülést és ezért

Noviszádon, a Bojovicsa uccában büffét nyitott.

Azonban itt sem sikerült zöldágra vergődni mert a büffé annyira pangott, hogy 1932 júliusában már kénytelen volt azt is bezárni. Újra visszatért régi mesterségéhez, ismét cipésműhelyt nyitott.

Új műhelyét is mindössze néhány hónapig tartotta,

mert a rossz viszonyok folytán 1933-ban azt is megszüntette. Ekkor — néhány hónapi munkanélküliség után nagy nehézséggel sikerült munkát kapnia Szökő József noviszádi cipésmesternél. Itt

fél évig dolgozott, azután elbocsátották,

mert a munkaadót is fojtogatta a nagyipar versenyé... Palásti ekkor, 1933 végén rendkívüli szívóssággal

ismét a műhelynyitáshoz folyamodott.

Műhelyét azonban ezúttal is — most már harmadszor — kénytelen volt néhány hónapi tengődés után bezárni.

A sikertelen egyéni vállalkozások után Palásti elhatározta, hogy együttes szervezkedéssel teremt magának munkalehetőséget. Akkor volt alakulófélben egy cipésszövetkezet,

amely Palástit is felvette tagjai sorába.

Palásti tizennyolcadmagával ezer dinárt lefizetett a szövetkezet pénztárába és megindult a munka. Rövid ideig dolgoztak és akkor Palásti belátta, hogy ily módon sem sikerül megkeresni még a száraz kenyeret sem. Ezért

kilépett a szövetkezetből,

amely nemsokára teljesen feloszlott.

Ezzel még nem fejeződött be a nagyipar malomkövei közé került kisiparos kálváriája. Ezután jött a legnehezebb állomás, a legsúlyosabb csapás. Palásti munkát vállalt Belusevics noviszádi kereskedőnél oly módon, hogy vászon házcipőket készített a kereskedő üzlete részére. Palásti 27 dinárért vállalta a cipők elkészítését és le is szálitott már egy kisebb mennyiséget amikor...

...amikor Bata megindult hatalmas olesósági akciójával.

19 dinárért adott ugyanolyan házcipőket, amiket Palásti 27 dinárért készített

a kereskedő részére. Ezzel természetesen sem Belusevics, sem Palásti nem versenyezhetett. Egy napon Belusevics így szölt a cipészhez:

— Nézze Palásti ur, Bata 19 dinárért adja a házcipőket és vele én nem versenyezhetek...

Palástit elfogta a keserűség:

— Szóval nincs más hátra, minthogy elmenjünk Batához, vegyünk tőle 19 dináros cipőket és azt adjuk el a mi árainkon...

Sarkonfordult és szótlanul hazament. Ekkor határozta el magát, hogy bosszút áll hatalmas konkurensén. Szeptember 24-én este elment egy kocsmába, ott éjjelig ivott, majd még több vendéglő felkeresése után hajnalban hazament és magához vette a botját. Azzal a Bata fiókküzlet elé sietett és beverte a kirakatüvegeket. A merénylet után a Kraljica Marija köruton keresztül az épülőfélben levő szokolotthon elé futott, ahol a téglahalmazok között elrejtőzött. Később, amikor már nem keresték hazament a Szokoljanszka ucca 2 szám alatt levő lakására.

A rendőrség az ügyben még folytatja a vizsgálatot és azt igyekszik megállapítani, hogy Palástinak voltak-e társai. Valószínűnek látszik, hogy Palásti a rombolást teljesen egyedül hajtotta végre és arról senki más nem tudott.

Am azért nem koplaltunk. A jó Hütter né asszony koponyánként ötven krajeárért olyan jó ebédet szolgált fel minden nap, hogy otthon se kaptunk volna különbet. Fentányi Vince.

— A Prizad nem adott el gabonát a külföldre. Azokkal a hírekkel kapcsolatosan, hogy a privilegizált kivitelű társaság nagymennyiségű gabonát adott el külföldre, a kereskedelmi és iparügyi minisztérium közli, hogy az idej kampányban a Prizad egyáltalán nem adott el külföldre búzát, hanem az összes rendelkezésére álló mennyiséget hazai fogyasztás céljaira tartálkoltta.

Első osztály huzása okt. 8-10
UI látékterv! Kedvezőbb nyeresési esélyek a nagyobb nyereséményeknél!

Fontosabb változások: Eddig 7, ezután 9 jutalom. Eddig a legnagyobb jutalom 1 millió, ezután 2 millió D. Legnagyobb nyeresémény a leosztásra kerülő esetben eddig 2.200.000 - dinár. — ezután 3.000.000 - dinár.

2 nyeresémény helyett	most 5 nyeresémény a	200.000 - D
7	12	100.000 - D
7	17	50.000 - D
9	18	40.000 - D

Azonkívül a főbb számos nagy nyeresémény a tóni ere szerint megmarad. — Összesen 9 jutalom és 45.000 nyeresémény kerül a következő látékban kiosztásra. — A sorsjegyek változatlanok. — Váslón van ren dejen orszéget az első huzásra a felírásitónál

LUSTIG LAJOS bank- és vállóüzletében
 Novi Sád, Kralja Aleksandra ulica 13

gel esusztatott át, hogy szinte ellefedtük, hány erősebb és okosabb társaság csónakját csapta már valamelyik pontonhoz. Kikötöttünk. Egy szép nap emlékét hordoztuk volna elménkben, ha a Bruck tanár ur nem lett volna a világon.

Ez a született detektív ott ült feleségével együtt névrokona, a brucksáncok végén a dunaparton egy padon és színházi távesővén nézte, kik azok az istenkisértő fiúk, akik egy lélekvesztő csónakon táncolnak? Megismert. A többit jobb lenne lefátyolozni.

Igazgatói dorgálás, három vasárnapi be zárás, külön-külön tanteremben, délelött 9-től este 3-ig; a fogság kezdetén megmotozás, nincs-e valamelyikünknel élelmi cikk.

(Folytatás az első oldalról)

mely egybeesik az esős évszak végével. A szertartások tegnap délután érték el tetőpontjukat a csapatszemlével. A főváros tele van katonákkal és törzsfőnökökkel. Két nap óta némi bizakodás mutatkozik abesszin körökben, jóllehet semmi sem igazolja a hangulat megjavulását. Mindamellett serényen dolgoznak a légi védelem átszervezésén. Az angol lapok jelentése szerint

az abesszin kormány várja azt a nagyobb fegyverszállítványt, amelyet két hónappal ezelőtt indítottak el Belgiumból.

Az olasz szén és az angol bányák

Londonból jelentik: A Morning Post szerint a mostani nemzetközi helyzet máris kedvezőtlenül érezteti hatását az angol gazdasági életben. Az olaszországi szénszállítványok korlátozása következtében

számos angol bánya már csökkentette üzemét. Darham grófság több bányája rövidesen beszünteti a munkát.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai kereskedelmi minisztérium havi ötmillió

dollárra becsüli az Egyesült Államok veszteségét, ha a Népszövetség gazdasági megtorlásokat alkalmaz Olaszország ellen.

Az olasz csapatok vizellátása

Ismeretes, hogy Keletafrika partszegélye végtelenül vízszegény vidék, hova mesziről kell a csapatok után szállítani a vizet. Az olaszok ezen a vidéken számtalan új kutat furtak, hatalmas víztartályokat és vízvezetkeket építettek és desztilláló üzemeket rendeztek be, ahol a sós tengeri vizet ivóvízzé dolgozzák fel.

A csapatokat nyomon követik az autóciszternák és a motorizált vizetankok, amelyek a katonákat hűtött vízzel látják el.

Minden emberre naponként 10, minden öszvérré, lóra vagy tevére naponként 20 liter vizet számítanak. Ilymódon

az olasz expedíciós sereg napi vízszükséglete 2400 tonnára rug.

Nem csoda tehát, hogy a trén nagy része a vizellátás szolgálatában áll és külön gőzhajók száz és száz kilométer távolságból szállítják az ivóvizet.

Megérkezett a féláru jegykedvezmény a szubotícai Gazdasági Hétre

A művészi program ünnepi eseménye lesz a Dunabánság kulturájának

A Szubotícai Gazdasági Hét és Kiállítás intézőbizottsága esütörtök este ülést tartott, amelyen a Gazdasági Hét programja már nagyjában kialakult. Az előkészületek teljes erővel folynak és minden jel arra mutat, hogy a gazdasági hét az idén sokkal nagyobb sikerű lesz, mint az előző esztendőben, mert a kereskedelmi és egyéb gazdasági körök is nagyobb mértékben csatlakoztak és a szórakoztató program is egyre bővül, úgy, hogy a vidékről a féláru utazási kedvezmény felhasználásával Szubotícaira érkező közönség kellemesen tudja majd idejét eltölteni.

A Gazdasági Hét sikere érdekében a legfontosabb, hogy pénteken megérkezett a közlekedésügyi minisztérium G. D. 112114-1935 számú rendelete, amellyel

engedélyezi a féláru utazási kedvezményt a szubotícai Gazdasági Hét tartására.

Az utasok az elindulásukkor az állomáson „K. 13” számú igazolólapot tartoznak váltani és lebélyegeztetni. Szubotícaán az igazoló lapot a Gazdasági Hét irodájában, visszautazáskor pedig az állomáson kell lebélyegeztetni és a Szubotícaira megváltott jegy ilyen módon érvényes a visszautazásra is.

Ez a jegykedvezmény, amely a hatóságok és a kormány legmesszebbmenő támogatását igazolja, a szubotícai gazdasági hét teljes sikerét biztosítja.

A Gazdasági Hét programja eddig a követke-

zőképen alakult ki:

Október 12-én délelőtt a Gazdasági Hét és a kiállítások ünnepélyes megnyitása.

Délután 6 órakor a kirakatverseny zsűrijének körüje.

Este a noviszádi Sinkopár 16 tagu jazzzenekarának hangversenye a Szrpszki Krály helyiségeiben, táncmulatsággal.

13-án, vasárnap délután a Beográdi S. K. és a Szubotícai Zsak országos bajnoki labdarugó mérkőzése.

Délután 6 órakor a Ferencendiek templomában a Szent Cecília énekharang egyházi hangversenye. Közreműködik a Szent Cecília 70 tagu énekkara és 25 tagu szimfónikus zenekar, Siflis Irma operaezenekesnő, dr. Diekmann Ferenc, a világhírű orgonaművész, Szegedi Sándor hegedűművész, Csifáry Mária és Csifári Minka szólóénekesnők, dr. Diamant Ernő orgonakísérete mellett, Karnagy Fehér Ödön.

Este a városi színházban a beográdi Opera előadása.

14-én a mezőgazdasági és szőlészeti kiállítás díjainak kiosztása.

16-án a Népegyetem ünnepélyes megnyitása. Előadást tart dr. Mirkovics Mija, szubotícai jogakadémiai tanár, aki most tért vissza Franciaországi és angolai körutjáról.

19-én a Granicsár dalárdájának hangversenye és a Rotary-klubok ankéje.

20-án az ünnepségeket befejező bankett.

Egy zsabalji kereskedő ravasz cselvéfogása

Kétezer dinárt csalt ki egy másik zsabalji kereskedő feleségétől

Ravaszul végrehajtott csalási ügyben folytat nyomozást a noviszádi és zsabalji csendőrség.

Szkeledzsics Radoszav zsabalji kereskedő néhány nappal ezelőtt üzleti ügyben Zagrebban tartózkodott és amikor hazatért, nagy meglepetéssel hallotta, hogy a felesége távolléte alatt egy állítólagos pénztkerő társaság iratára kétezer dinárt küldött a számára. Szkeledzsics felesége ugyanis egy sofőr útján értesítést kapott az urától, aki akkor állítólag még Noviszádon időzött, hogy sürgősen szüksége van kétezer dinárra és küldje utána. Az asszony a pénzt mítsem sejtve elküldötte Pordubicki Jovan sofőrrel, aki azt továbbította.

A csendőrség kihallgatta Pordubickit, aki elmondotta, hogy

a pénzt a noviszádi gabonatéren egy 15 éves fiu vette át tőle.

Ő várta, hogy a kereskedő jelentkezék, azonban Szkeledzsics helyett a fiu jött, aki egy papirlapot adott át neki. A cédulán az állott, hogy mivel Szkeledzsics el van foglalva és személyesen nem jöhet a pénzért, ezért Pordubicki azt adja át a fiunak. A sofőr gyanútlanul át is adta a pénzt.

A csendőrség ezen a nyomon tovább haladva megállapította, hogy a pénzt a küldőnővel Sztojsin Borivoj 25 éves zsabalji

Szarajevói
Csillim és Perzsa
Szönyegkiállítás
NOVISZÁDON!

szept. 28-tól október 2-ig
Kralja Petra ulica 30. I.

Felvesszünk rendeléseket
hosszulejratu részletfizetésre.

kereskedő vette át. Sztojsint letartóztatták és a fiatalember beismerte, hogy

a csalást ő követte el.

Jól ismerte Szkeledzsics üzleti viszonyait és ezért tudta a dolgot úgy rendezni, hogy a család senkinek sem tűnt fel.

Operálni akart a vasuti kocsiban egy elmebeteg

Petrogradról jelentik: A Petrovgrad Fabrika állomáson szolgálatot teljesítő rendőr csütörtök este szokatlan zajt hallott az egyik vagonból, amely az állomáson vesztegelt. Gyanusnak találta a zajt, óvatosan a vasuti kocsi felé huzódott és revolverét a kocsi belseje felé irányítva elkialtotta magát:

Ki vagy? Jöjj ki!

Felszólítására a vagonból egy kéz nyult ki, barátságosan megragadta a rendőr kezét és a kocsiban valaki megszólalt:

Tedd el a revolveredet testvér, bizonyára már hallottad a híremet;

dr. Tippold vagyok, a hírneves orvos és sebész.

A vagonból egy sápadt, nyurga alak lepett ki, aki barátságosan végigmérte a rendőrt, majd folytatta:

— Kicsit sápadt vagy és betegnek látszol jó barátom, de ne aggódj, majd meggyógyítalak. Egy kis operáció szükséges csak és azonnal makkegészséges leszel.

Legjobb lesz, ha itt a vagonban a zonnal megoperállok, mert az ügy sürgős és nem tűr halasztást.

A rendőrt eleinte meglepte a váratlan fordulat, de amikor jobban szemügyre vette a különösen viselkedő idegent, észrevette, hogy

a jaszatomicsi elmeegógyintézet c'gyenruháját viseli.

Azonnal tisztában volt, hogy örülttel van dolga, akivel nem ajánlatos ellenkezni és ezért ráállott az operációra, de csak azzal, hogy azt a kórházban hajtják végre. Hosszas alkudozás után az „orvos” hajlandó volt elmenni a rendőrrel a kórházba, a rendőr azonban a rendőrségre vitte, ahol kényszerzubbonyt huztak az örültre.

A rendőrségen kiderült, hogy Tippold aki természetesen soha sem volt orvos, hanem Stefkovics Szvetiszláv doroszlovi gazdálkodóval azonos, a jaszatomicsi elmeegógyintézetből szökött meg és

tehervagonban elrejtőzve jutott el Petrovgradra.

Stefkovicsnak az a mániája, hogy sebészorvos és mindenkit mindenáron meg akar operálni. Stefkovicsot másnap reggel visszaszállították az elmeegógyintézetbe.

PYRAM paszta

felülmulhatalan

Gyártja:

Heller i Važonji - Velika Kikinda

Sztankovics földművelési miniszter a Bánátban

Beogradból jelentik: Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter, Novákovics segédminiszter és dr. Glumac Branko kabinetfőnöke kíséretében ma Vrsacra utazik, ahol résztvesz az ottani pravoszláv templom felszentelésén. A miniszter és kísérete Vrsacon Letics Georgije püspök vendége lesz. Vasárnap Alekszandar Gaj dobrovojljac telepre megy a miniszter, ahol az ottani pravoszláv templom felszentelésén koma lesz.

Tegnap is több járásból kereste fel a földművelésügyi minisztert a radikális egység szervezőbizottságának vezetője. Többek között felkeresték Vujics Szava Szentáról, Jurics Marko Szuboticáról, dr. Hadzsi Gyuro Pansevoról, Gyorgyevics Mita Noviszádról.

Járásai főnöki kinevezések

Kolarovics Dusan báni titkár szentai rendőri előjáróvá, Glumac Zsarko mrkonjicsgrádi járási főnököt Szentára, dr. Nikolajevics Tihomir gradacsai járási főnököt Novibeceje, Radovanovics Szlavko alekszandrovci járási főnököt Kikindára, Masirevics Branko kikindai járási főnököt B. Palánkára, Petrovics Zsivojin rumai járási főnököt Petrogradra és Ignjatovics Drago mir beogradi rendőrtisztet Kovacsicára neveztek ki járási főnökké.

Mirkov Nenad volt tordai jegyzőt futogi jegyzővé nevezték ki.

A favoritok győztek

a noviszádi nemzetközi teniszverseny első napján

Tegnap délelőtt, kissé kellemetlen, szeles időben kezdték meg Noviszádon a Dunabánság bajnokságáért folyó nemzetközi teniszversenyt, amelyre Jordanov bolgár bajnok és a beteg Puncsec kivételével megérkeztek az összes benevezett nagyjuk.

Az első nap néhány szép küzdelmet hozott, ami arra enged következtetni, hogy a mai és holnapi mérkőzések rendkívül nívósak és érdekesek lesznek.

Az első nap eredményei a következők:

Férfi egyes: Dr. Francuski (Noviszád)—Schaeffer (Noviszád) 6:2, 6:3.

Cankov (Bulgária)—dr. Francuski (Noviszád) 6:1, 6:1.

Nőgyeges: Vucskov (Szrbobran)—Betlen (Noviszád) 6:2, 5:7, 6:1. Angyelkovics (Beograd)—Vrbicáné ((Noviszád) 7:5, 7:5.

Férfi páros: Szurugjev, Cankov (Bulgária)—Hubert L. Vén (Noviszád) 6:1, 6:1. —Kumanudi, Csikos (Beograd)—Dr. Leser, dr. Francuski (Noviszád) 6:3, 7:5.

A versenyeket ma folytatják, amikor már az összes benevezettek indulnak.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.80—7.95, Bécs 8.92—9.04, Prága 53.30—53.70, Berlin 5.64—5.68, London 215.50.

Zürich: Beograd 7.00, Páris 20.205, London 15.135, Newyork 307 hét nyolcad, Brüsszel 52, Milánó 25.125, Madrid 42.05, Amsterdam 208, Berlin 123.90, Prága 12.73, Varsó 58, Bukarost 247.

Arak a budapesti terménytőzsde és a határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménytőzsde a készáru piac irányzata tartott volt. Tiszavidéki buza legalacsonyabb árfolyama 15.80, legmagasabb 16.40, felsőtiszai 15.35—15.90, más származású 15.30—15.80. A határidőpiac irányzata tartott volt. Biza októberre 15.40—50, márciusra 16.28—29, tengeri májusra 15.80—83.

660 dinárért adunk

3 mtr. angol szövetet vagy 2 1/2 m. skót szövetet felbitőre

Prima hozzávalókkal együtt! **PRITEX** SZUBOTICA Labor-náóta.

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralja Petra 30. I. emelet
Telefon 21—37, éjjel 20—58.

Postacsekkszámla; Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 12.— dinár,
3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Erős északi szél

Európa: Egész Európában nagyon változékony volt az idő. Kelet-Európában és az Északi Tenger fölött ciklon van.

Jugoszlávia: Nyugaton derült, keleten részben felhős idő. A hőmérséklet átlag 6 fokkal csökkent. Eső a keleti részeken volt.

Jóslat szeptember 28-ára: Derült idő, erős északi széllel. Keleten vihar és némi eső lehetséges.

Vizállás. A Duna Komárom—Paks között és Zemunnál apad, máshol árad, alacsony vizállású. Noviszádnál tegnap 100 centiméter volt a Duna vizállása, negyedik napja változatlan. A Tisza Tokajig árad lejjebb apad, igen alacsony vizállású.

*

Izraelita vallású olvasóinak, előfizetőinek és barátainak boldog üjlesztendőt kíván

A REGGELI UJSÁG
szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Fogadás a bálnánál. Paunovics Szveti szláv dunai bán pénteken fogadta Bogdanovics Zsivoradot, a dunabánsági takarékszövetkezet igazgatóját, valamint a pénzügyminiszter egész igazgatóságát.

— A noviszádi pénzügyigazgató-helyettes elhelyezése. Öfelsége a király nevében a királyi régensség dr. Bonacsics Mátót a noviszádi pénzügyigazgató helyettesét a szarajevói bánhatóság pénzügyi osztályának főnökévé nevezte ki. A dunai pénzügyigazgató helyettesévé Bojics Dimitrijét a banjalukai báni hatóság pénzügyi osztályának főnökét nevezte ki.

— A walesi herceg Párisban. Párisból jelentik: a walesi herceg csütörtökön Párisba érkezett és néhány napot a francia fővárosban tölt.

— Meghalt a német egyetemi hallgató, akit Petyben véletlenül megsebesítettek. Mint már jelentettük, Pety zetabánsági városban Petrovics Milutin egyetemi hallgató véletlenül revolverrel megsebesítette Mackensen Ottó németországi egyetemi hallgatót. Mackensen sérüléseibe belehalt. Az elhunyt német egyetemi hallgatót Pety város saját költségén temették el.

— A Szerb Matica közgyűlése. A noviszádi Szerb Matica szeptember 30-án tartja tisztújító közgyűlését. Az új vezetőség választása iránt igen nagy az érdeklődés.

— Báni kiküldött folytatja a vizsgálót a grabováci tömegveréngzés ügyében. A vasárnap történt páratlan aranyu grabováci tömegveréngzés ügyében a vizsgálatot dr. Rupp noviszádi báni titkár folytatja. Tekintve, hogy Grabovac környékén 500 vidéki munkás dolgozik, a hatóságok az esetleges újabb összetűzés elkerülésére megtették minden előkészületet. A grabováci csendőrséget megerősítették.

— Szivészélethűzésben meghalt egy sztarakanizai öregasszony. Pénteken délelőtt jelentette a sztarakanizai rendőrség a szuboticiai álamügyészségnek, hogy Losonszki Klára 76 éves öregasszony az uccán összeesett és meghalt. A matrona halálát minden jel szerint szivgyengeség okozta. Az álamügyészség megadta az engedélyt a temetésre.

— Tűz a noviszádi Tanurdsics palotában. Pénteken délután két órakor könnyen veszélyessé válható tűz volt a noviszádi Tanurdsics palotában. Délelőtt a palota padlásán munkások dolgoztak és a munkások ebédszünet előtt elfelejtették eloltani a melegítőkályhát. Mivel erős szél volt, a kályhából kiszálló szikrák tüzet okoztak. A tüzet szerencsére még idejében észrevették és eloltották. A kár ezer dinár.

— A noviszádi cipészek akciója Bata olcsósági dömpingje ellen. A noviszádi cipészek és cipőkereskedők pénteken Szoldatics Sztevan vezetésével küldöttségileg felkeresték Vujics Velimirt, a báni hivatal kereskedelmi osztályának főnökét, akivel ismertették Bata legujabb olcsósági dömpingjét és kérték, hogy gyári áron alul adjon el cipőket. A küldöttség tagjai kijelentették, hogy a cipészeknek a Bata kirakatának beverésével nincs semmi kapcsolatuk, azonban nem felelnek azért, hogy Bata akciójának esetleg nem lesz újabb következménye. A küldöttség a báni osztályfőnöknel tett látogatás után felkereste Sztánics Szlávkot, a kereskedelmi és iparkamara főtitkárát is.

— Szocialista-kommunista egységfront Franciaországban. Párisból jelentik: A szocialista munkásszervezetek egyhangulag elfogadták azt a határozati javaslatot, hogy szakszervezeteik egyesüljenek a kommunista szakszervezeti szövetséggel. Az egyesülés hír szerint január végén történik meg.

— Az első német tengeralattjáró raj. Berlinből jelentik: Németországban tegnap alakították meg az első tengeralattjáróflottillát. A raj 6 tengeralattjáróból és egy szerelékhajóból áll.

— Súlyos autóbaleset Novivrbászon. Móricz András sofőr hajnalban Bácskógradistéről Vrbász felé jövet autójával — kormányhiba miatt — neki rohant a cement vilanyoszlopnak s kocsija valósággal kettévált. A sofőr könnyebb sérüléssel uszta meg az esetet. A kocsit csak nemrég vette törlesztésre s miután biztosítva baleset ellen nem volt, nagy a kára. A kocsi javításba került.

— Verekedés gyanúsítás miatt. A noviszádi Kliszán levő Komnenovics vendéglőben véres verekedés zajlott le. Pogacevics Sztevan és Pogacevics Paja munkások összevesztettek Korecki Isza nevű társukkal, akik lopással gyanúsítottak meg. Korecki felháborodásában felpofozta a két testvért, mire Pogacevics Sztevan késével megszurta. A rendőrség mindhármukat őrizetbevette és megindította az eljárást.

— Pénzbüntetésre ítélték dr. Liebmann dobropoljei orvost. A szombori törvényszék tegnap hirdetett ítéletet dr. Liebmann bácskodobropoljei orvos ügyében, akit az ismeretes morlimumos ügyben közegészségelleni vétségben talált bűnösnek és az enyhítő körülmények figyelembevételével 1500 dinár pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész és elítélt egyformán három napi gondolkodási időt kértek, hogy felelbezzenek-e az ítélet ellen.

— Öngyilkoságot kísérelt meg egy állás nélküli szubotici kereskedő. Landes Károly állás nélküli szubotici kereskedő Prága ucca 29 számú lakásán öngyilkossági szándékból husz darab Verament vett be. Az életuntat súlyos állapotban a zsidókorházba szállították. Kihallgatni még ma nem lehetett, mert csak pénteken nyerte vissza eszméletét.

— A noviszádi csavargyári sztrájk. A noviszádi csavargyárban kitört sztrájk még mindig teljes erővel áll. A gyár igazgatósága — mint ismeretes — új munkásokat vett fel, akiknek betanítása most folyik.

— Burián György bezdáni legény gyilkosai a szombori törvényszék előtt. A szombori törvényszék Vodenlijics ötös tanácsa tegnap tárgyalta Burián György bezdáni legény meggyilkolásának ügyét. Tekintve, hogy az elsőrendű vádlott kiskoru volt, a bíróság az ügyet zárt tárgyaláson tárgyalta és csak az ítéletet hirdette ki a nyilvánosság előtt. Az elsőrendű kiskoru vádlottat egy évi fogházra ítélte, de mivel ebből hat és fél hónapot vizsgálati fogságban töltött, elrendelte szabaddábra helyezését. A másodrendű vádlott Ág Jánost négy évi fogházra és kétezer dinár pénzbüntetésre ítélte.

Hetenként ötezer ember nevet a

GRIMASZ

Jugoszlavia egyetlen magyar nyelvű vice-apján. Kérlek díjazni munkáját — Szerkesztőség: SZUBOTICA, Fra Josa trd 6. 280

SZENTAI HIREK

Kirjácovics Braniszláv városi főszámvévő visszatért szabadságáról és helyettesétől, Bózsán Szvetozártól átvette hivatalát. — A rendőrség ezton is felhívja a halászokat, hogy a bántás által megküldött új halászejegyeket átvehetik a rendőrség 44. számú szobájában. — A sztáribecseji pályafelügyelőség területén, a vasúti töltés mellett levő földeket, a szenta-horgosi vonalon október 17-én, a Bácspetrovoszeló, Mol. Ada, Szenta, Bogaras, Orom, Bikovo vasutvonal mellett földeket október 18-án adják ki nyilvános árlejtésen. — A szentai 27. gyalogezred részére szükséges hus beszerzésére szeptember 23-án, a különféle élelmiszerek szállítására szeptember 27-én és a kenyér szállítására szeptember 30-án tartják meg a nyilvános árlejtést. Az árlejtésre vonatkozó bővebb felvilágosítással a parancsnokság szolgál. — Majoros Péter szentai mérnök befejezte a dusanovói iskolaépület felépítését. Az épületet a kiküldött szakbizottság rendben találta és átvette. A bizottság az átvételről szóló jelentést felterjesztette a báni hivatalhoz jóváhagyás végett. A bántás jóváhagyása után az iskolaszék berendezti az iskola termeit és így valószínűleg még a jövő hónapban megkezdődik a tanítás az új iskolában. — Szenta város előljárósága ezton is felhívja a Lazarevicséva, Csarnojeviceva, Ivana Szenkovicsa, Capice Milice, Kraljevicsa Andrije, Voj. Ugljeva, Predgradszki Venac, Vasze Csarapicsa és a Zseleznicza ucca lakóit, hogy a házaik előtt levő fák ágait a villanyvezeték alatt egy méterre vágják le. A levágott ágakat a háztulajdonosok megtarthatják maguknak.

*

— **Jóteknycélu csokoládédélután** Szentán. A szentai katolikus jóteknycélu nőegylet vasárnap, szeptember 29-én délután 5 órakor az Eugen szálló színháztermében jóteknycélu csokoládédélután rendez. A délután tiszta jövedelmét a szegénysorsu családok téli felszerelésére fordítják.

— **Topolai hírek.** Az iparoskör és dalárda szeptember 29-re tervezett serlegavató ünnepélyét dr. Hadzsy Jenő halálára való tekintettel elhalasztják. — Topolán az utóbbi időben sokat suttogtak arról, hogy az ez év májusában meghalt Petrás Rudolf jó módú gazdálkodó nem természetes halállal hunyt el, hanem megmérgezték. Az ügyben a szuboticaei vizsgálóbíró vizsgálatot indított és a kérdés tisztázására a holttestet szerdán exhumálták. Az exhumálást Sztarcevic Ante vizsgálóbíró segítségével dr. Sijacsics Alekszandar topolai és dr. Pejovics Szevan szuboticaei orvosok végezték. A vizsgálati anyagot megküldték a beográdi egyetemi vizsgálóbíróhoz, amely szakvéleményétől függ a vizsgálat sorsa. — A JRZ szervezkedési munkálatait Topolán is megkezdtek. A szervezést dr. Sijacsics orvos vezeti.

— **Bácskogradistén elégett 170 mázsa buza.** Tomasev Milan bácskogradistei lakos házában tűz ütött ki és egy gazdasági épület teljesen leégett. Az épület padlásán odaveszett 170 métermázsza buza. A kár 40.000 dinár.

— **A noviszádi nemzeti munkások műkedvelő csoportja** szeptember 29-én Ruménkán műkedvelő előadást tart a Hangya vendéglőben. A táncdal egybekötött műkedvelő előadás este 8 órakor kezdődik. Helyárak 3-5-10 dinár.

— **Semmi pénzért sines szabadság.** Ismeretes, hogy a csendőrség még ez év júliusában letartóztatta Juhász Bálint, Hallgató Sándor, Mudrinszki Jovan és Ujvári Mihály szrbobráni lakosokat, mert felgyújtották Ujvári Mihály cséplőgépét. Ujvári szabadiábra helyezettetésük érdekében 20.000 dináros óvadékokat ajánlott fel, azonban kérvényét a noviszádi vádtanács elutasította. A vádlottak most 30.000 dinárt ajánlottak fel, de a vádtanács ezuttal is úgy határozott, hogy a várható ítélet súlyosságára való tekintettel nem engedi meg a vádlottaknak a szabadlábon való védekezést.

Visszaadták Svájcnak az elhurcolt német ujságírókat

Lám, nem rosszak a németek, mint azt sokan hitték, Jacob német ujságíró Svájcba visszavitték. Az sem igaz, amiért a sok ujság felhőrdült: Jacobnak egyetlen haja szála meg se görbült. Hihető e védekezés, hinni elég ok az, hogy Jacob ur fejébujja tükörsimán kopasz.

Nagy érdeklődés előzi meg a sztáribecseji Magyar Népköri ifjuság szüreti bálját

A sztáribecseji Magyar Népkör ifjusága szombaton, szeptember 28-án pompásnak ígérkező szüreti házibálát rendez. A bálát rövid műsor vezeti be, amelynek keretében Cziráky Imre az ismert író, Temessy Lajos, a tehetséges fiatal zeneszerző, a Reggeli Ujság magyarnóta pályázatának győztese és a legjobb sztáribecseji műkedvelők lépnek fel. A táncmuzsikát a petrovgradi egyetemisták dzsessz zenekara és cigányzenekar szolgáltatja. Teljesen érthető így, hogy MNTE házibálja iránt nagyfokú érdeklődés nyilvánul meg és több vidéki vendég jelentette be részvételtét.

A szüreti házibálát pontosan este kilenc órai kezdettel rendezi meg az MNTE a Magyar Népkör otthonában. A bálon az egyesület minden tagját és a Népkör barátait szívesen látja a rendezőség, külön meghívókat azonban nem bocsátottak ki. Belépődíj hét dinár.

— **Egy orvos hőstette.** Az orvosi áldozatkészség és lélekjelenlét nagyszerű példáját adta dr. Nikiforov szibériai orvos egy prokopievicski bányában. A bánya egyik aknájában súlyosan szerencsétlenül járt egy munkás. Nem lehetett felhozni, úgy hogy a sebészt leküldték hozzá a sötét mélységbe. Nikiforov megállapította, hogy azonnal amputálni kell a munkás egyik lábát. A bányászlámpa fényénél nyomban hozzáfogott a veszélyes műtéthez. Munkaközben hirtelen nagy darab kő gördült alá és az operáló sebész fejére zuhant. Az orvos megtántorodott és kiejtette kezéből a kést. A következő percben magához tért, összeszedte minden erejét, elővett egy másik műtőkést és befejezte az operációt. Utána gondosan bekötözte a bányász sebeit, majd karjaiba vette a beteget és így huzatta fel magát a napvilágra. Amikor felértek, összeesett a kimerültségtől, úgy hogy betegével együtt őt is kórházba kellett vinni.

— **Javítják a noviszádi uccák burkolatait.** Noviszád város előljárósága elrendelte több fontos közlekedési utvonal megrongált burkolatának megjavítását. A javítási munkálatok már meg is kezdődtek. Egyelőre a Futaki és a Safarik uccák kerámitburkolatát cserélik ki.

— **Amikor a tolvaj értesíti a károsultat, hol keresse az ellopott autót...** Érdekes lopási ügy történt Beogradban. Ismeretlen tettes ellopta Premovics Braniszláv kereskedő nagy személyautóját. A rendőrségi nyomozás eredménytelen maradt, amikor a kereskedő legnagyobb meglepetésére a tolvaj telefonon jelentkezett és megmondta, hogy a kereskedő hol találhatja meg autóját. A kereskedő kiment a jelzett helyre és a kocsit meg is találta, de tartalékkerekek és egyes fémalkatrészek nélkül. Az eltűnt alkatrészek értéke 5000 dinár.

— **Washington-világkiállítás készül Amerikában.** Washington György kormányra lépésének százötödik évfordulója alkalmából nagy világkiállítást rendeznek az 1939-40 esztendőben Newyork városában. Rooseveltnél és Newyork polgármestere hirszerint már hozzájárult a kiállítás tervéhez.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes **Ferenc-József** keserűvizet. Registr. od Minisztarstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25. V. 1935. 1599

— **Műsoros szüreti multság Csantaviren.** A csantaviri kereszties ifjuság szeptember 29-én este 8 órai kezdettel a saját helyiségében műsoros szüreti multságot rendez. A műsoron szerepel az egyesületi zenekar nyitánya, a „Bakter“, a „Cigány“ és a „Gazda“ című szüreti monológok, azonkívül a női énekkar és a vegyeskar dalokat ad elő Kászonyi János karnagy vezényletével. Műsor után tánc reggelig. Beléptidíj nincs, de a multságon csak a kereszties egyesület tagjai vehetnek részt.

— **Szölőtolvajt fogott a bocsári rendőrség.** Bocsáron az utóbbi hetekben számos szölőllopás történt, amelynek tetteseit a rendőrség sokáig nem tudta kézrekeríteni. Most végre a véletlen folytán sikerült egy veszedelmes szölőtolvajt ártalmatlanná tenni. Két rendőrségi éjszakai őrző járattal alkalmával rajtacsipte Bera István földművest, aminő egy zsákban szőlőt cipelt. Bera a vallatás folyamán beismerte, hogy már több ízben lopott szőlőt. A vizsgálat folyik.

— **Egy zsák buzáért három havi fogház.** A szuboticaei törvényszéken Sztéfánovics Pávlé hármas tanácsa csütörtökön szentai buzalopás ügyében tartott főtárgyalást. Hires Dezső 29 éves szentai lakos a múlt év szeptemberében felörte Mikonya János magtárát, egy zsák buzát elvitt és 50 dinárért eladta Fehér Opletán Béla 31 éves szentai lakosnak. A bíróság a buzatolvajt három havi szigorított fogházra, az orgazdát pedig 1100 dinár pénzbüntetésre ítélte.

— **Kitűzték a főtárgyalást a szentai gyilkosság ügyében.** Mint jelentették, a szuboticaei állományosság elkészült a vádirattal annak a gyilkosságának az ügyében, amelyet ez év augusztus 17-én Gombos György szentai legény követett el. A fiatalember, mint ismeretes Bugris Józsefet gyilkolta meg, aki ugyanannak a leánynak udvarolt. A szuboticaei törvényszéken a gyilkosság bűnének főtárgyalását október 18-ra tűzték ki. A bűnpert Tásziacs Alekszandar törvényszéki elnök ötös tanácsa tárgyalja.

— **Kis noviszádi rendőri krónika.** A noviszádi rendőrség letartóztatta Schönfeld Aladár noviszádi fogtechnikust, aki ellen Mihajlovics Paula feljelentést tett családja miatt. A vizsgálat folyik. — **Eremics Zsivan** csurugi születésű noviszádi munkás feljelentést tett a rendőrségen Gyulagi Milivoj nevű szobatársa ellen, mert Gyulagi ellopott tőla hatszáz dinárt. A nyomozás folyik.

— **Miként kell fizetni a szerzői illetéket.** Ilyen címmel szeptember 19-én közölt hirdásunkkal kapcsolatban a beográdi Centralna Zadruga Jugoszlavenszkih Autora, az alábbiak közlését kéri: Nem fedi a valóságot, hogy az Udruzenje Jugoszlavenszkih muzicskih autora — UJMA, a jugoszláv szerzők legnagyobb részét és 17 külállam szerzői társaságát képviseli és hogy a Centralna Zadruga Jugoszlavenszkih Autora a jugoszláv szerzők kisebb részét és egyes külföldi szerzőket, hanem igaz, hogy az UJMA képviseli a jugoszláv szerzők kisebb részét és nem képvisel egyetlen külföldi szerzői társaságot, vagy szerzőt, viszont a Centralna Zadruga képviseli a jugoszláv szerzők nagyobb részét és az összes külföldi szerzői társaságokat. A Centralna Zadruga Jugoszlavenszkih Autora képviseli azonkívül a mi államunkat a Szerzői Egyesületek Nemzetközi Konfederációjában is. Nem felel meg a valóságnak, hogy a vendéglős az összes szerzői társaságoknak és létező képviselőknek tehát a Centralna Zadruga Jugoszlavenszkih Autora és az Udruzenje Jugoszlavenszkih Muzicskih Autora-Ujmanak is köteles volna szerzői díjat fizetni, hanem igaz, hogy a törvény értelmében minden rendező csak attól a szerzőtől illetve annak szerzőjogi képviselőjétől köteles előzetes engedélyt szerezni, akinek műveit előadni szándékában van.

— **Női tűző, melltartó, fehérnemű, pongyola, harisnya és kezlyű ujdonságok** kaphatók Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Noviszádi piaci árak

A noviszádi piacon tegnap a következő árakat jegyezték:

Husárak: Marhahus, sülték 8—12, leveshus 4—8, borju 8—18, bányahus 6—8, birkahus 4—6, sertéshus 8—12, füstölt hus 14—18, nyers szalonna 12, füstölt szalonna 12—16, sertésszür 12 dinár.

Baromfi árak: Baromfi párja 10—20 kifejtett baromfi párja 25—35, liba párja 35—45, kacsapárja 15—25, pulyka párja 35—60, hizott liba és kacsapárja 7—8 dinár.

Hal árak: Ponty 8—12, harcsa 14—20, csuka 8—10, süllő 14—20, kecsge 12—25 dinár kg-ja.

Liszt és kenyérrak: Nullás liszt 2.40—2.50, kettes 2—2.25, hatos 1.85, kenyérliszt fehér 2—2.25, barna 1.85, dara 2.50—2.75, fehérkenyér 2.25, barnakenyér 2, kukoricaliszt 1.30—1.50.

Gabonaárak: Buza 140—145, kukorica 100—105, zab 110—115, árpa 120, széna 45—55, muhar 60—65, szalma 20—23, korpá 105—110.

Tej és tejtermékek: Tehéntej literje 1.50—2, tejszín literje 12—15, tehénturó kg-ja 4—5, I. vaj 24, II. vaj 22, birkaturó 12—16 dinár kilója, tojás darabja 0.50 dinár.

Fűszerárak: Kávé 50—96, cukor 11.80—14.50, rizs 4—12, mák 5—7, makaroni 6—16, bors 26—45, só 2.50—2.75, paprika 16—25.

Zöldség és főzelék: Száraz bab 3—5, lencse 6—8, száraz borsó 5—8, savanyu káposzta 4—6, burgonya 1.50—2, zöldborsó 2—3, zöldbab 0.60—1.50, spenót 1—1.50, tök 1.250, paradicsom 0.40—1, vörshagyma 1.40—2, fokhagyma 5—7 dinár kg-ja. Fejeskáposzta darabja 1.50—4, kalarábé csomagja 0.50—1, sárgarépa csomagja 0.50—1, zöldség csomagja 0.50—1 dinár, uborka darabja 10—14, zöldpaprika 4—6, babura 6—12, zöld saláta feje 25—75 para.

Bor és pálinka árak: Fehér bor 3—7, vörös bor 4—10, pálinka 8—20, ecet 3.50—5 dinár literje.

Tüzelőfa: Kemény hasáb 80—125, puha hasáb 60—65, kőszén 50—42 dinár mázsája.

Gyümölcsárak: Szőlő 1.50—2.50, csemege szőlő 3.50—4, körte 2—6 dinár, alma 2—6 dinár.

Gyenge a szőlő és kukorica, jó a répa-terme és a Felsőbánáthban. A Felsőbánáthban már a végéhez közeledik a kukoricatörés és megállapítható, hogy a termés igen gyenge. Ennek az oka az, hogy egész nyár elején szárazság uralkodott és az augusztus végén bekövetkezett esőzés már nem segíthetett. A burgonya szintén kevesebb hozamot adott az átlagnál. — A szőlőtermés megérezni a fagykár hatását, mert az idei szüret sokkal gyengébb, mint az eddigi átlag. Az átlagos termés holdanként 4—8 hektoliter, tehát 75 százalékkal kisebb, mint más években. Minőségileg a szőlő kitűnő, mert az utóbbi hetek időjárása kedvezett a beérésnek.

Tenyészbikák felülvizsgálása a szentai járásban. A szentai járásban a tenyészbikák felülvizsgálását az alábbi sorrendben tartják meg: október 10-én délután Horgoson, október 11-én reggel 6 órakor Martonoson, 10 órakor pedig a Körösnél, 15-én délelőtt 9 órakor Adán, a Balkán előtt, délután 1 órakor a községháza előtt, 16-án reggel 8 órakor Mólón, a Radulacski szálláson, 10 órakor pedig a községháza udvarán. A vizsgálatra minden egy évesnél idősebb tenyészbikát elő kell vezetni.

Bikák osztályozása a kulai járásban. Kuláról jelentik: Dr. Kozanovics György és Azarjanszki földmérnök a következő sorrendben tartja meg a kulai járásban a bikák osztályozását: Szeptember 30-án Dobro Poljén, október 1-én Sztari- és Novi Vrbászon, október 2-án Kucurán, október 3-án Torzsán, október 7-én Veprovácon, október 8-án Crvenkán, október 9-én Ruszki Krszturon és október 10-én Kulán.

Veszedelemben a Kralja Petra csatorna hajózása. Kuláról jelentik: A Kralja Petra csatorna olyannyira apadt, hogy most már csak a tulajdonképeni mély árokban van víz, a partok felé eső szakasz teljesen kiszáradt. A hajók már csak félteherrel megterhelten közlekedhetnek — így is a legnagyobb nehézségek árán. Félő, hogy egynéhány nap múlva a hajózás a Kralja Petra csatornában lehetetlenné válik. Évtizedek óta nem volt ilyen alacsony a vízállás a csatornában.

Nagy tűz egy kulai tanyán. Szerdán délután Schick Mihály földbirtokos tanyáján tűz ütött ki, amelynek az ott felhalmozott szalma és pelyva esett áldozatul. A kulai tűzoltóság tankkal vonult a tűz színteréhez és sikerült is lokalizálnia. Ugy hírlík, hogy egy 9 éves kisfiú játék-közben gyújtotta fel a szalmakazlakat. Az anyagi kár jelentős.

Letartóztatott dohánycsempészek. Kuláról jelentik: A kulai pénzügyőrök a napokban dohánycsempészség közben tetten érték Radojka Kajrcsin és Siftes Katica ismert szíváci dohánycsempésznöket, akik 20 kilogramm dohányt kötöttek a testük köré. A dohányt elkobozták a csempésznöket letartóztatták.

Vakmerő rablás Kulán. Karch Katherina gyümölcskereskedő egy pillanatra elhagyta az üzletét és visszatérte után megdöbbenve látta, hogy a pénztári időközben kirabolták. Az ismeretlen tettes 530 dinárt emelt el.

Szállodások és vendéglősök figyelmébe! A noviszádi pincér szövetség alkalmazott osztálya, Njegoseva 30. elsőrangú szakmabeli személyzettel rendelkezik s közvetítést pontosan és díjtalanul végez. — A vezetőség.

Hány tanuló van a kulai járásban? A kulai járás tanfelügyelőjének jelentése alapján a kulai járás népiskoláiba összesen 6411 gyermek iratkozott be: 1090 Kulán, 974 N. Vrbászon, 84 a Cukorgyárban 1190, Crvenkán, 719 Sztari Vrbászon, 411 Torzsán, 584 Kucurán, 484 Dobro Poljén, 366 Veprovácon, 709 Ruszki Krszturon. — Crvenkán ezenkívül egy magániskola is működik, amelybe 14 gyermek jár. Az óvodákba Kulán 153, N. Vrbászon 138, Crvenkán 110, Szt. Vrbászon 125, Torzsán 67, Kucurán 80, Veprovácon 109 és Ruszki Krszturon 87 gyermek iratkozott be. Dobro Poljén ezidőszereint nem működik óvoda.

A szovjet bevezető a válópert. Moszkvából jelentik: A népbiztosok tanácsa elhatározta, hogy rendeletet ad ki, amely szerint a jövőben a szovjethatóságok nem mondják ki a válást az egyik fél kérésére, hanem a válás kimondását a házastársak közös megegyezéshez kötik. Eddig elegendő volt, ha a házastársak egyike a hatóságoknál bejelentette válási szándékát. Amennyiben a házastársak között nem jönne létre megegyezés a válás tekintetében, ezentúl a bíróság dönt ügyükben.

Vizsgálat a csantaviri Basch féle faiskolában. Senborn Vera mérnök, a topesideri vegyvizsgáló állomás kiküldötte a napokban megvizsgálta a csantaviri Basch-féle faiskolát. A mérnök megállapította, hogy a faiskolában a legnagyobb rend, tisztaság uralkodik és a facsemetéket semmiféle növényi vagy más betegség nem pusztítja. A mérnök a legnagyobb meglepetését fejezte ki a fák szép fejlődése tekintetében.

BEOGRADI ÉRTÉKTŐZSDE

Devizák: kínálat—kereslet dinárookban

Amszterdam 297561—296101, Berlin 176995—175608, Bécs 866—856, Görög bónok 3235—3165, Brüsszel 74496—73990, Zürich 143129—142422, London 21719—21513, London magánkliring 23580—23420, Milánó 35990—35681, Newyork éek. 438560—434928, Páris 29047—28903, Madrid magánkliring 570, 7% stab. kölesön Párisban 81, 7% beruházási kölesön 81.50—81—80.

Álampapírok: 2 és fél %-os ratna šteta, 362—61.50.

Részvények: Privilegizált agrár bank: 232—231.50.

Kielégítő szüret ígérkezik Doroszlóvón. A héten teljes erővel megindultak a szüretelések és a tavaszi nagy fagyok után kiélegítő termés eredmények mutatkoznak. A bor minősége a tavalyihoz viszonyítva sokkal jobb lesz.

Noviszádi terménytőzsde

Buza 78 kgos 2% bácskai Noviszád környéki 147.50—150. Szombor környéki 146—148, közép bácskai 147.50—150, felsőbácskai 147.50—150, tiszai uszályból 152.50—155, bégai uszályból 152—154, felsőbánáti 147.50—150, délbánáti 146—148 szerémi 147.50—150, szerémi, indiai környéki 150—152.50, szlavóniai 147.50—150.

Árpa bácskai 64 kgos 124—126, szerémi 64 kgos 124—126, bácskai és szerémi tavaszi 66 kgos 135—140, bácskai és szerémi tavaszi 147.50—152.50 Zab 112.50—115.

Tengeri: bácskai 95—96, bácskai Szombor környéki 96—97, bácskai 81—82, bánáti 93—94, vrsai paritásban 94—95, szerémi indiai paritásban 95—96, szerémi indiai paritásban 95—96, szerémi szárított indiai paritásban október—novemberre 89—91, szerémi december—januárra 81—82, uszályból 98—100 szárított uszályból október—novemberre 91—92.

Buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 215—235, kettes 195—215, ötös 175—195, hatos 155—175, hetes 135—145, nyolcas 107.50—112.50.

Szerémi és szlavóniai állomásról 215—225, kettes 195—215, ötös 175—185, hatos 155—165, hetes 135—145, nyolcas 107.50—112.50.

Bpuzakorpa jutazsákokban bácskai és bánáti állomásról 85—87.50, jutazsákokban uszályból 87.50—90.

Fehérbab bácskai és szerémi 2% zsák nélkül 270—275.

Irányzat: Változatlan.
Forgalom: közepes.

242. Keresztrejtvény

Közli: Sántha Rózika, Sztari Becsej.

		2	3		4	5	6
7	8	9	10	11	12	13	
	14			15			
	16		17			18	
	19		20		21		
22			23			24	
	25			26			27
28			29			30	
	31		32		33	34	35
36			37	38		39	40
	41		42		43		
44	45	46	47		48		49
	50						

Függőleges: 1. Lenkei S. műve, 2. Verdi egyik operájának címe, 3. Csillagok a Tiszában írója, 4. Gárdonyi G. műve, 5. Gárdonyi G. műve, 6. Földműves szerszám, 8. A Pörös atyafiak írója, 9. Lila, két betűje, 10. Bega, bet. kev., 12. Fába verik, 13. Férfi név, 23. Kemény héjju gyümölcs (vissza), 24. A répacukorgyártás feltalálója, a nyíl irányában, 27. Maupassant, regény cím, 29. Déligyümölcs, keverve, 34. Fényképező márka, vizsza, 38. Függöny, 39. P. Á, D, Z, 45. Sir, 47. Lekvár, 48. Rab, két betűje.

Vízintés: London J. műve, 7. Erre kapunk választ, 11. Nincs tovább, 14. Balga, vissza, 15. Női becenév, 16. S. Z., 17. Vissza... 18. Büntet, 19. G. E., 20. Vág, két betűje, 21. Ökrök, bet. kev., 22. Kert, bet. kev., 23. O. G., 25. Here betűi keverve, 26. Inga bet. kev. 28. Női név, kev. 29. Az Illés szekerén, írója, 30. U. H., 31. Bata, két betűje, 32. Betű fonétikusan, 33. E. K., 35. Haj, bet. kev., 36. Női név, kev., 37. Posta, bet. kev., 40. Z. R., 41. N. L., 42. Szám név, 43. Férfi név, 44. A. R., 46. Gogoly műve, 49. K. F., 50. Nem hazugság.

Keresztrejtvénytervezet köszönettel fogadjunk. Kérésünk csupán az, hogy a négyeszetek száma 14-nél több ne legyen, s a tervezet tinte val készüljön a papír egyik oldalán.

SPORT

A NAK nem nagy reményekkel indul Sabácra

— A noviszádi alszövetség holnapi műsora —

Noviszádnak a múlt vasárnap nem jutott bajnoki mérkőzés és nem jut holnap sem. Multkor a Vojvodina—BASZK ligaselejtező még úgy-ahogy kárpótolta a város futballtársadalmát, holnap azonban még ligaselejtező sincs, hanem mindössze két másodosztályú mérkőzés, amelyeket viszont — mintha csak a közönség elől akárnának mekénylteni — délelőtt játszanak le. Ezekután a Karagyorgye vállalkozott arra, hogy a helyzetet megmentse s lekötötte a BSK kombinált csapatát, ami körülbelül harmadik garnitúrának felel meg, mert a BSK ma és holnap komoly mérkőzéseket játszik Beogradban, tehát a 15—20 legjobb játékosát feltétlenül otthon tartja s Noviszádra azokat küldi, akik még ezenfelül megmaradnak.

Teljesen érthetetlen, hogy az alszövetség mért halasztotta el a holnapra kitűzött bajnoki mérkőzéseket s még érthetlenebb, hogy az egyesületek, ha már szabadnaposak, miért nem használják ki azt szép, érdekes mérkőzések lekötésére most, amikor kimondottan futball-ido van. Másutt, szerente a világon, most rendezik a legnagyobb mérkőzéseket, nálunk azonban — ugylát-szik — inkább kánikulában vagy hóban-fagyban szeretnek futballozni s azután a fejüket esőváltják, ha a mérkőzések anyagilag és sportbelileg is baiful ütnek ki.

Ilyen sivár vasárnapokkal nem lehet közönséget nevelni szoktatni, már pedig, ha a közönség elszokik a pályákról, elsorvad a futball is, amelyhez a néző legalább is olyan fontos, mint a csapatok.

Az alszövetség egyetlen elsőosztályú bajnoki mérkőzése, a Mácsva—NAK, Sabácon kerül lejátszásra. Ha az eddigi erőviszonyokból akarnánk következtetni az eredményre, a NAK biztos vereségével kellene számolnunk, mert a NAK Mitrovicán

kikapott, a Mácsva pedig a múlt héten, ha nem is a legrealisabb körülmények között, 5:2-re verte a Postásokat. A NAK most nem jó, nincs esatársora s majd csak decemberben fog feljavulni, mire az új szerzeményei játékjogot nyernek; azonban éppen a NAK az a csapat, amely legtöbbször tudta legyőzni a Mácsvát, még saját otthonában is. Nincs kizárva tehát, hogy ezuttal is hazához egy-két pontot, bár a Mácsvának határozottan nagyobb győzelmi kilátásai vannak.

A másodosztályú mérkőzéseken a Graficsárnak, Szláviának, Szlogának, Szlovácskinak, esurugi Hajdukának, Trgovacsainak, ZsSK-nak, Sztrazsilovonak és Szremacnak nyílik alkalmuk pontszerzésre, míg a szabalyi Borac—TSK és a mitrovicai MSK—Zanatlija mérkőzések nyíltaknak látszanak, bár ilyenkor, szezon elején, a papírforma sokszor esődöt mond s meglepetésekkel mindig számolni kell.

Részletes műsor:

Noviszádon, reggel 8.15 órakor Szlávia—NSK és 10 órakor Graficsár—Zanatlija, mindkettő a Karagyorgye-pályán. Délelőtt 10 órakor Karagyorgye—Trgovacski, ifjúsági bajnoki a Radnicski pályán. Délután fél 4 órakor BSK komb.—Karagyorgye, barátságos, a Radnicski-pályán.

Sabácon Mácsva—NAK, Pasicevon Karagyorgye—Szloga, Petrovácon Szlovaeski Tátra, Zabaljon Borac—TSK, Kátyon Jugovics—Hajduk, Karlovcin Sztrazsilovo — Fruskogorac, Petrovaradinban Zrinjszki — Szremac, Indjiján ZsSK—ISK, Pazován Szlávia—rumaj ZsAK, Mitrovicán Zanatlja — MSK és Podrinje—Trgovacski.

A mérkőzések félég órakor kezdődnek, esetleges előmérkőzések háromnegyed 2 órakor.

Jugoszlávia első lehet még a Balkán-játékokban

Mint ismeretes, szombat óta folynak Konstantinápolyban a Balkán-játékok, amelyekben a rendező Törökországon kívül részt vesznek Jugoszlávia, Görögország és Románia atlétái.

Az eddig lebonyolított versenyszámok után Görögország 88 ponttal vezet Jugoszlávia előtt, amelynek 78 pontja van. Harmadik helyen Románia fekszik 55 ponttal és utolsó Törökország 38 ponttal.

A harmadik és negyedik hely kérdése elintéztnek látszik, de az első helyért nagy harc lesz holnap, a verseny befejező napján. Görögország tíz pont előnye még nem végleges, még lecsökkenhet, sőt az sincs kizárva, hogy Jugoszlávia megelőzi. Figyelembe kell venni mindenesetre, hogy a görögök tavaly is megnyerték a Balkán-játékokat s hogy az idén kétségtelen nagy tudásukon kívül, ismét jó adag szerencsével küzdenek.

Vasárnap 7 versenyszám kerül eldöntésre:

A 400 méteres síkfutás, amelyben a görög Mantikasznak s a jugoszláv Nickházinak vannak esélyei;

1500 méteres síkfutás, amelyet valószínűleg a román Manea nyer meg a görög Georganopolosz előtt;

10.000 méteres síkfutás, amelyet a jugoszláv Bruzsán nyer meg.

110 méteres gólyas, amely jugoszláv

győzelmet hozna abban az esetben, ha Ivanovics, aki még itthon van, indul. Ellenkező esetben a görög zsákmánya lesz.

Sulydobás, amelyben valószínűleg a jugoszláv versenyzőknek nem sok keresnivalójuk van és végül

4x100 méteres staféta, amelyben Törökország vagy Görögország lesz első, Jugoszlávia a legjobb esetben harmadik.

Ezek szerint Görögországnak és Jugoszláviának körülbelül egyenlő esélyei vannak az utolsó napon s csak a helyezéseken fog múlni, melyikük szerez több pontot. Bizonyos, hogy ezek az utolsó számok igen szép versenyt hoznak s bármelyik is győzne a két ország közül, ez a győzelem aligha lesz 4—5 pontkülönbségnél nagyobb.

Jasa Tomics: Titeli Gragyanszki—Gragyanszki 2:1 (0:0). A Jovanovics bírászkodása mellett lejátszott barátságos mérkőzés a titeliek technikai fölényét mutatta, amit azonban a hazai csapat nagyobb lelkesedésével jó ideig sikeresen ellensúlyozott. Az első félidő szép és változatos játék után góltalanul végződik, a második félidőben a titeli center két gólt szerez csapatának, amit a jasantomiesiak csak eggyel tudnak viszonozni, így a titeliek megérdemelt győzelemmel hagyták el a pályát. A titeli csapatban minden ember derekas munkát végzett,

míg a hazai csapatból DeBica, Virizov, Feimer és Bernauer tűntek ki. Jo anovics bíró tárgyilagosan vezette a mérkőzést.

A szental csapatok vasárnapi programja

A vasárnapi alszövetségi nap után, 29-én ismét teljes üzem lesz a szuboticeai alszövetség vidéki frontján. A szentali csapatok nagy programot bonyolítanak le. A SzAK, Merkur és Radnicski vidéken játszik, míg a Jugoszlaven otthon rendez mérkőzést.

Legnehezebb dolga a SzAK-nak lesz, mely ősi riválisával a becseji Gragyanszki-val játszik bajnoki mérkőzést Sztaribecejen. A tiszai csoport régi és új bajnokának összeapása rendkívül érdekes és izgalmas küzdelmet ígér. A mérkőzés iránt az egész tiszamelléken nagy érdeklődés nyilvánul meg Szentáról nagyon sokan kísérik el a csapatot Becsejre és remélik, hogy legalább az egyik pontot hazahozzák. Az eddigi mérkőzések során a SzAK várakozáson felül jól szerepelt s így becseji játéktól is sokat vár a közönség.

Szentán a Molac—Jugoszlaven mérkőzés kerül lejátszásra. Itt is erős küzdelemre van kilátás, mert minden elveszett pont döntő lehet a végső helyzetre. A Jugoszlaven eddig gyengén szerepelt s a vasárnapi mérkőzés fogja eldönteni, hogy átmeneti gyengeségről van-e szó, vagy pedig mélyreható okai vannak az eddigi eredménytelenségnek.

A másodosztályban eddig veretlen Radnicskinak erős küzdelme lesz Krszturon, ahol a Jedinsztvóval játsza le esedékes bajnoki mérkőzését. Az otthon minden csapatra veszélyes Jedinsztvo és a bajnokjelölt Radnicski küzdelme nyílnak ígérkeznek.

A Merkur Sztarakanizsán játszik a Graficsárral, erős küzdelem lesz a fontos bajnoki pontokért. A Merkur eddig egy győzelmet aratott, egyszer vereséget szenvedett s így minden mérkőzés, illetve bajnoki pont fontos számára, ha komolyan bele akar szólni a bajnokság kérdésébe.

A temerini csapatok vasárnapi programja

A Tsk átszervezett csapata az őszi bajnoki fordulóban igen szép eredménnyel küzdött mindmáig. Vasárnap Zsabaljon játszik a Boraccal derbimérkőzést. Amennyiben a Tsk győztesen kerül ki, úgy a papírforma szerint az őszi fordulóban veretlenül fog végezni, mert a hátralevő temerini Radnicski és kovilji Sajtás mérkőzéseknek biztos favoritja.

A temerini Radnicski az eddig kisorsolt bajnoki mérkőzéseit lemondotta, mert csapattal nem rendelkezett. Most azonban a vezetőségnek sikerült a régi játékosokból, valamint az ifjúsági játékosokból csapatot összeállítani s az ezutánra kisorsolt bajnoki mérkőzéseket mind lejátszza a Radnicski.

Nagyszerűnek ígérkezik a bácskogradistai sportnap

A szeptember 29-i bucsu napján rendezendő sportnap iránt úgy helyben, mint a vidéken szép érdeklődés nyilvánul meg s a nevezések is a várakozásnak megfelelően érkeznek be. De érkeznek szép és értékes díjak is az egyes versenyszámok jutalmazására, a sportbarátoktól. Versenydíjakat adományoztak: Markovics Antal gyógyszerész, Kosztics Szlavko, Zsivkovics Milovan és Klajes Gyura kereskedők, Botka József, Csáki Imre, Rózsa Sándor, Dosa János, Németh Ferenc és Dávid Géza iparosok.

A sportnap teljes és végleges programja most már a következő:

1. Tíz kilométeres országuti verseny Bácskogradistai bajnokságáért. 2. Ezer méteres sprintverseny. 3. Lassusági verseny. 4. Ötezer méteres pályaverseny. 5. Mükerek pároszás. 6. Vigaszverseny. 7. Labdarugómérkőzés a noviszádi Szláviával. 8. Dühöngő

konyha, lepényevés, zsákfutás, stb.

Beléptidij az összes versenyekre 5, 3 és 1 dinár. Kezdeté délután 2 órakor. Nevezéseket vasárnap délig elfogad Derkovics István.

—o—

NAK hírek. A Noviszádi AK futballszakosztálya vasárnapi mérkőzésekre a következő játékosokat rendeli ki: Sabáca: Thurzó, Kotrba, Haller I., Haller II., Gögös, Müller, Mérges, Buzgó II., Haasz, Lerch, Sarró, Wengrin. Indulás reggel félhét órakor a beogradai személynvonattal. — A beocsini mérkőzésre a következő játékosok jelentkeznek 12.30 órakor a vasutnál: Milojević, Bobak, Schick, Bódy II., Szelakovics, Milinszki, Burai I., Verbanec, Rózsa, Fábrián, Vass.

Beograd: Beogradi Pincérek—Noviszádi Pincérek 3:3 (3:0).

Rövid sport hírek

Ujabb magyar világbajnokság született, ezúttal Fómában, ahol tizenkét nemzet részvételével céllovó világbajnoki versenyek folytak. Magyarország a hadipuskacéllovás világbajnokságát nyerte Svédország, Lengyelország és Franciaország előtt.

A saarbrückeni német-svájci válogatott teniszversenyt 6:3 arányban a németek nyerték meg. A német játékosok közül von Cramm és Henckl minden számukat megnyerték.

Von Tschammer-Osten, a német birodalmi sportszervezetek elnöke Budapestről Beogradon keresztül Dubrovnikba utazott, ahonnan néhány nap pihenés után folytatja útját Athénba, hogy előkészítse az olimpiai stafétafutást.

A bécsi Admira, amely veretlenül, 14:0 kitűnő gólaránnyal áll az osztrák bajnokság élén, a következő felállításban játszik: Platzer, Pavlicsek, Marischka, Urbanek, Hummenberger, Mirsicka, Vogel II., Hahne-mann, Stoiber, Schall, Vogl I.

A Blackpoolban lejátszott ir-angol válogatott futballmérkőzést 1:1 féldő után Irország nyerte meg 2:1 arányban. 1894 óta ez az írek első győzelme az angolok felett.

Dr. Schwarz Mihályt, a bécsi Ausztria népszerű elnökét, olyan heves sajtótámadások érték az utóbbi időben, hogy lemondott tisztségéről, de az egyesület a lemondását még nem fogadta el.

Budapesten régóta divatban van, hogy a nagyobb mérkőzéseken magánfelek és cégek is adnak jutalmat a csapatnak vagy egyes játékosainak. A csehszlovák-magyar válogatott alkalmából például 100 pengőt ígért valaki annak a magyar játékosnak, aki az első gólt lövi. (Ezt a 100 pengőt, mint ismeretes, Markos kapta). A magyar szövetség most határozatot hozott, amellyel a legszigorubbant megtiltja az ilyen magán-jutalmak kifizetését és elfogadását.

Május 17-én olasz-belga válogatott futballmérkőzés lesz Rómában.

Határhíró sértésért szigorú büntetést kapott a bécsi Ausztria két kitűnő játékosa: Seszta és Jerusalem. Előbbi játékjogát négy hétre, utóbbiét pedig három hónapra függesztették fel.

A komjádi-serlegért folyó budapesti vízilómérkőzések a következő eredményeket hozták: MTK—BBTE 2:2, UTE—VSC 7:0.

Zenisek, a prágai Szlovákia hátvédje a polgári bíróságnál 100.000 csehszlovák koronát nyújtott be a Teplitzer FC magyar centere Páli ellen, akivel egy mérkőzésen úgy összeütközött, hogy sípcsonttörést szenvedett. A bíróság még nem hozott ítéletet, de annyi eredménye már van a pernek, hogy Páli, mint alkalmatlan idegen nem vállalhat munkát Csehszlovákiában s így valószínűleg megváltik egyesületétől.

6.50 sillingbe kerül a legdrágább jegy a bécsi osztrák—magyar mérkőzésen, az állóhely ára pedig 1.70 silling, alig 12 dinár. Noviszádon ennyi pénzért másodosztályú meccset sem lehet végignézni...

Budapesten Hungária—Ferencváros derbi lesz holnap

A magyar fővárosban most érkezik esecsponjtjára a futballszezón. A két Ferencváros—Spárta mérkőzés és a magyar—csehszlovák válogatott után, egy héttel az osztrák—magyar előtt, olyan sporteseménye lesz Budapestnek, amely évek óta a legnagyobb érdeklődést váltja ki a magyar sporttársadalomból: a zöldfehér—kékefehér derbi, amely még akkor is derbi volna, ha mindkét csapat véletlenül a bajnokság utolsó helyén kullogna.

Pedig ezúttal a mérkőzés kimenetele igen fontos a bajnokság szempontjából, mert a Ferencváros már leadott két pontot az Ujpestnek s ha a Hungáriától sem szerezne pontot, nagyon elmaradna a két vezetőtől. Ugyanez áll azonban a Hungáriára is, amely nek szintén meg kell becsülni minden pontot, hogy egyszer megint visszahódítsa az évekkel ezelőtt elvesztett bajnokságot.

A Hungária néhány jól bevált új szerzeménnyel frissítette fel csapatát, amelynek

trénere most Schaffer, a múlt évtized híres gólkirálya; viszont a Ferencváros is erősebb csapatallal állhat ki vasárnap, mint a Spárta ellen, mert Sárosi addigra teljesen meggyógyul és valószínűleg játszani fog már Lyka és Lázár is. Bizonyos tehát, hogy igen erős és izgalmas mérkőzésre van kilátás, amelynek eredményét bajos volna megjósolni.

Ugyanakkor Szegeden „vidéki derbi” lesz, mert a nemzeti liga két legjobb vidéki csapata, a Boeskaai és Szeged játszanak egymással.

A bajnok Ujpest Budafokon játszik az- zal a csapattal, amely tavaly még másodosztályu volt s az idén a nemzeti ligában egyik szenzációs győzelmet a másik után aratja.

A derbi előjátéka a Budai 11—Kispest mérkőzés, ezenkívül még csak egy mérkőzés lesz a fővárosban, a III. kerület—Soroksár, míg a salgótarjáni BTC—Attila mérkőzésnek színhelye Miskolc.

A TEKEZŐ SPORT HIREI

A minősítő mérkőzések második fordulójának első napja

A szuboticeai kuglialszövetség minősítő bajnoki mérkőzéseinek második fordulóját szerdán este kezdték meg, melynek keretében a következő két mérkőzést bonyolították le:

Jugoszlávia—Napredak 206:165, bíró: Demark. A versenyt a Prohászka pályán játszották le. Mint előrelátható volt a mérkőzést a Jugoszlávia nyerte nagy faarány-nyal. Hihetetlen szerencsével játszott egész mérkőzésen át Dacára a Napredak nagy faarányu vereségének, mégsem mondható, hogy gyengén szerepelt. Súlyos vereségét csupán nagy balszerencséjének köszönheti. Kitűntek játékkal a győztes csapatból: Gákies, Vidies és Csatai, míg a vesztes csapatból Magossy, Szepe és Buljovics.

Obrtnik—Postás 162:151, bíró: Postepok. Az ipartestületi pályán játszották a mérkőzést, mely az utolsó szettig teljesen nyit volt. A verseny favoritja a hazai pályán küzdő Obrtnik volt, amelynek sikerült is 11 fa-diferenciával a maga javára dönteni a mérkőzést. Jók voltak: Czieger, Csajkás, Kollár, az Obrtnikből: Miklenovics, Lukács a Postásból.

—o—

Napred—Sofőrök barátságos mérkőzés lesz Noviszádon ma este 8 órakor a Szabó-pályán, amelyre az egyesület vezetősége az alábbi játékosok megjelenését kéri. Napred: Dropka, Ferenci, Kühner, Kakucska, Fodor, Galambos, Szlika, Tolpadi, Milic, Karaba, Szabó, Gogoj és Lázár. Safőrök: Kovács, Sztankovics, Bogyó, Peikert, Malcsics, Michelsz, Glazer, Neurohr, Facsar, Palánki Mór, Szeiler, Geist, Buzarevics, Pompola. — A Napred alkalmi futballcsapata a bácskogradistai bucsun Gradistén szerepel. Csapatösszeállítás a Reggeli Ujság holnapi számában.

Max Baer a sajtó előtt nyilatkozott a mérkőzés után s elismerte, hogy Joe Louis megérdemelten győzött. Együttal kijelentette, hogy végleg visszavonul a sporttól. A néger legközelebbi ellenfele, a legújabb hírek szerint nem Braddock, hanem Max Schmeling lesz.

Az osztrák ski-szövetség határozatot hozott, amely szerint a fennhatósága alá tartozó egyesületek tagjai csak árják lehetnek.

APRÓNIRDETESEK

Ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETŰS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
1. a hirdetési oldalra 0.80 dinár
2. a szövegrészben 2.50 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődési engedélyt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is.

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

Állást keres

Borászat-szőlészelen gyakorlott kitűnő bizonyítványokkal rendelkező gazdasági iskolát vézett, nős fiatal ember szer nyelvi nyelvtudással állást keres. Ajánlatokat, Gaszdasz" jelzigere a kiadóba kérek 2985

Borbélysevéd állást keres október elsejére. - Várdi Sándor, Szentá, Kőrörszka 11. 2963

Kereslet

KIFUTOFIUTI azonnal felvesz Spiller-büffé, Noviszád, Katoikus porta.

Keresek október 1-re bejárónőt aki szerbül is beszél Pirosi u. 57. 2950

Villanymotort keresünk, 110-V, 2 1/2 HP. rövidrezárt, használt de jó állapotban levőt. "Artorit" Noviszád, Futoski put 7. 2962

Házaspár keres különbejárta butorozott szobát a központban. Cim a kiadóban

Stráfkocsi póniló részére megvételre sürgösen keresetük. — Kovács Agoston, Temerin. 2944

Jókarban levő fél hálót keresek megvételre. Cim a kiadóban.

HIRDESEN a Reggeli Ujságban

Külföld

Izr. vevőnek és ösmérol- e nek bo doz utélet kíván Berer József, tuszerkeres- ke ő, Laze voszticsa 4.

Izr. vevőnek és jóismer- rőse nek bo doz utélet kíván Cukko íc Borivo, di- vaticpész, Zse jeznicsa 26.

Izr. vevőnek és főbará- tainak boldog u élet kíván Hoschek Ferenc, mátközö- ras, Duna ucca 21.

Izr. vendégeinek és is- merőseinek boldog újélet kíván City cukrászda.

Régi könyveket, min- den nyelvűeket, vesz-e ad, egész könyvtárat is. — Menahem Papo an iquarius könyvkereskedő, Noviszád, Kral a Petra 23. 2945

Oxigén kapható Barzel vaskereskedésben, Szub- oticán. 242

Heisler-Fürdő Szubotica, Sokolska 9

Reuma
Rösvény
Izületi gyulladások
Női bajok ellen:

iszap-termaal

Vidékieknek olcsó pensio

Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván „Peko“ cipőüzlet, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Tatarszki Zsárkó rőfös- és divatárkereskedő, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván „Kolarszki“ fűszer- és csemegekereskedő, Noviszád.	Izr. vendégeinek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Jung Pál a „Fehér Ökör“ vendéglő bérloje, Noviszád.	Izr. vevőinek és üzletfeleiknek boldog ujjévet kiván Julio Meni Noviszád, Kr. Alekszandra Telefon 23-20. Fióküzlet: Futaki ut 27.	boldog ujjévet kiván előzetesnek és jóbarátainak a Jugoslavische Jüdische Rundschau, Novi Sad. Szerkeszti: Fodor Ernő.
Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván „Slavija“ könyv- és papírkereskedés Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Holik Rudolf rőfös-, szövet- és selyemárkereskedő, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Seidling Pál órá- és ékszerész, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Todorovicz Boskó cipész, Noviszád, Katolikus porta 4.	Izr. rendelőinek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Tobolka Rudolf festő és mázoló, Laze Koszticsa 28. Telef. 32-53	Izr. rendelőinek és üzletfeleiknek boldog ujjévet kiván „ETILEN“ Noviszád, Jevrejszka ul. 4.
Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Djoka V. Sustrán angol uriszabó, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Viznecker István fűszer- és csemegekereskedő, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Braća Krajačević tűzifa- és szénkereskedők Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván „Just“ írógépek és eszközök árukereskedése, Noviszád, Kr. Petra 30. Telef. 20-95.	Izr. vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek boldog ujjévet kiván Tkalac Pál fodrász-szalón, Noviszád, Futaki ut 42	Izr. vendégeiknek, jóbarátainak és ismerőseiknek boldog ujjévet kiván Lukasics és Frank a Szloboda kávéház számolói.
Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Alex. Gutmann i Fuks szállítók, Noviszád.	Izr. vendégeinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Hotel Kraljica Marija igazgatósága, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Burgharut Dániel kötött-, szövött- és divatárkereskedés, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Bódy Pál irodai gépek speciális javítóműhelye, Futaki u. 37 Telefon 24-16.	Izr. vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek boldog ujjévet kiván Chovan András festő- és tisztítóintézet, Laze Koszticsa 13	Izr. vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek boldog ujjévet kiván „Mignon“ cukrászda Jevrejszka ucca 15.
Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Orendi Ödön női és férfi divatkereskedő Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván „GENTLEMAN“ férfidivatkereskedő, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Schmidt és Schanner mészáros, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván „Okularium“ Matija Wolf, Noviszád, Katolikus porta 3.	Izr. rendelőinek, ismerőseinek és jóbarátainak boldog ujjévet kiván Kapmayer Mihályné fehérnemű-tisztítóintézet, Futaki ut 43.	Izr. vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek boldog ujjévet kiván Nagyfejeő kézmunka üzlete, Bulevar Matice epaiet.
Izr. vendégeinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Stolcz Károly söröző és étterem, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Fischer J. és Fia fűző- és urdivatkereskedő, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Priszlay és Horváth vaskereskedők, Noviszád.	Izr. vallású vendégeimnek, ismerőseimnek és jóbarátainak boldog ujjévet kivánok. Ralfay László fodrász, Wilson-tér 7.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóbarátainak boldog ujjévet kiván Mihajlovics Miladin fűszer- és konyhafelszerelési üzlete, Futaki ut 48.	Izr. vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek boldog ujjévet kiván Jurik Jovan borbély és fodrász, Noviszád, Futaki ut.
Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván az olcsó Perepatics női és férfi divatkereskedő Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván F. Obermüller i Drug mészáros, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Neupauer István fűszer- és csemegekereskedő, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván „Technika“ írógépjavitóműhely, Noviszád, Zseljeznicska 44. Telefon 33-31.	Izr. üzletfeleiknek, ismerőseinek és jóbarátainak boldog ujjévet kiván Spirka Josip tehnicski preduzimač, Ljubljanszka 21.	Izr. vevőinek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Handler Adolf fakeskeredő, Noviszád.
Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Fasics Djura uriszabó, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Dundjerov M. Stevan szövet- és selyemárkereskedő, Noviszád.	Izr. vendégeinek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Rump Antal a „Lloyd“ kávéház és étterem bérloje, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Szuholin Uros divatszalon, Noviszád, Zseljeznicska ul. 14.	Izr. vevőinek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván „Inci“ kalapszalón Noviszád, Futaki ut 38.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóbarátainak boldog ujjévet kiván Fehér György fűszer- és csemegekereskedő, Maszarikova 20.
Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Sarbak János angol uriszabó, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Lustig Lajos, váltóüzlet az állami osztályorszájték főelárusítója, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Kardos könyv- és papírkereskedés és hirdetőváltalat, Noviszád.	Izr. vevőinek, üzletfeleiknek és jóismerőseinek boldog ujjévet kiván Kovracsek Julia női divatszalon, Noviszád, Katolikus porta 3/II.		

Szaribecsej és Noviszád között
a leggyorsabban, legkellemesebben
és legolcsóbban
autóbuszon utazik!
Szaribecsejről indul (az Imperial-szálló elől)
reggel 1/27. Noviszádról indul (a Buzaterről) d. u. 12.00 órakor. Közlekedik naponta,
vasárnap és nagyobb ünnepek kivételével.

Akik a könyvvezetésben
gyakorlatilag és elméletileg **pericli könyvelővé akarsz jéni magukat kiképezteszni,**
azoknak most alkalmuk nyílik erre. — Érdeklődők forduljanak további felvilágosításért:
Borbély Lajos, könyvszakértőhöz
Noviszád, Tesla Nikola ulica 7. — Postafiók 75.

6.200 dinárt nyerhet!
Vegye meg az **ALFÖLD** képes hetilapot
Kísérje hgyeemmel, és vegye meg az „ALFÖLD“-et a 20-ik számtól kezdve!
Ez a hatalmas nyeremény! Önnek is szerencsét hoz! Előfizetésüket felvesz a kiadóhivatal.

Vásároljon hirdetőinknél

Napoleon a hódító, a diktátor és a szerelmes férfi

Irá: Tatár András

61

Átkelés az Alpokon

Bourrienne, aki meredt szemekkel, szájtáta követi a magyarázatot, hirtelen meglepődött és kétkedően kiált fel:

— Valami tévedésnek kell lennie a dologban!... Hiszen ön, tábornok, semmiképpen sem kerülhet az osztrákok hátába, ha csak repülni nem tud?!
Napoleon felelni akar, de az utolsó pillanatban visszafojtja a mondanivalóját. Még egy hosszú percig szótlanul nézi a térképet, aztán meglegedetten bólint és csak ennyit mond:

— Nem, Bourrienne, nincsen tévedés a számításomban!... Visszaviheti a térképet a dolgozószobába!...
A titkár végleg megzavarodva távozik. Bonaparte tábornok pedig munkához lát — hogy a lehető legkevesebb keresztülvigye.

Ugyanazt az eljárást követi, mint annakidején. — Az egyiptomi expedíció gondját akkor is az képezte, hogy mindenkit tévedésbe ejtsen valódi szándékai felől: Normandiában tartott csapatszemléket és Boulogne-ban vont össze csapatokat, mielőtt az expedíciós hadsereg és hajóraj Toulonban gyülekezett...

Most megfordítja a dolgot: Moreau tábornoknak parancsot ad a Rajnán való átkelésre és a Németországba való előnyomulásra, ugyanakkor pedig elrendeli, hogy Dijonban egy tartalékhadserget állítsanak fel Berthier tábornok vezénylete alatt — míg ő maga Párisban szervezi és tartja készenlétben a harmadik hadserget, amelynek rendeltetését egy-két legbizalmasabb beavatott tábornokán kívül senki sem ismeri.

Szükség van erre az elővigyázatra, mert hiszen jól tudja, hogy az osztrák és angol kémek állandóan munkában vannak. Nos hát, ő még igyekszik — amennyiben érdekei megkívánják — megkönnyíteni a dolgukat: a dijoni tartalékhadserget felállítására nagy garral, ugyiszlóván a nyilvánosság előtt történik, úgyhogy az egész világ tudomást szerzett róla és a kémek lelkesedve jelenthetik haza, hogy Bonaparte tábornok az

eddig olaszországi vállalkozások szokásos útján, a délfrancia tengerpart mentén siet a Genuában szorongatott és körülzárt Masséna felmentésére...

Hogy a csalódás még teljesebb legyen, az első konzul az utolsó jelenetig végigjátssza a színjátékot: nagy csapatszemléte tart Dijonban és utána az ünneplő beszédekre válaszolva nyíltan hangoztatja, hogy nincsen már messze az az idő, amikor ez az új hadsereg megindulhat Olaszország visszahódítására — csak éppen az marad titokban, hogy rögtön utána visszautazik Párisba, ahol megteszi a végső intézkedéseket annak a meglepetésszerű haditervnek a keresztülvitelére, amely hihetetlen nagyvonalúsággal, megdöbbentő céltudatosságával és zsenialitásával egyedülálló a világ haditörténelmében!...

Hogyan sejtette volna meg a jámbor Bourrienne azt a vakmerő eszmét, amely a térkép fölé hajolt Napoleonban felvillant abban a percben, amikor ajkai olyan különös mosolyra húzódik?! Hiszen még azok is, akik nálánál sokkal járatosabbak voltak a katonai tudományban, elképzelhetetlennek tartották volna, hogy az akkori közlekedési viszonyok és technikai tökéletlenség mellett ember agyában ilyen gondolat megszülethessék!

Nemcsak a Németországban hadakozó Károly főherceg és az Olaszországban diadalmasan előrenyomuló Melas tábornok, de maga a francia rajnai hadsereg vezére, Moreau sem érti azokat a hirasokat, amelyek egy-két hét múlva eljutnak hozzá és amelyek arról számolnak be, hogy Bonaparte tábornok egy sereggel — amelynek létezéséről eddig senki sem tudott — valahol a francia Svájc közelében jár...

Az igazi célt azonban akkor még sem ő, sem senki más nem sejtí.

Az álmélkodó világ csak akkor eszmél fel a valóságra — amikor az Alpok déli lejtőjén, a Szent-Gotthard hágó torkolatánál váratlanul francia csapatok tűnnek fel: Bonaparte tábornok hadosztályai és teljes tüze, amelyet hosszú hetek iszonyu küzdelmei, elmondhatatlan nélkülözései és megpróbáltatásai árán vezetett át az Alpok gerincén!

Hannibal óta nem volt a történelemnek hadvezére, aki erre az emberfeletti feladatra még csak gondolni is merészt volna!

Marengo

Nem is sikerült volna senki másnak, csak Bonaparte tábornoknak, — akinek neve és személye a katonák szemében egyet jelentett a győzelemmel! Ő volt az egyetlen, akinek kedvéért hajlandók voltak magukra vállalni minden erőfeszítést, minden megpróbáltatást, — mert tudták és látták, hogy ő maga is ugyanugy kiveszi belőlük a részét, mint akármelyik névtelen köztűzér... Az ő egyéniségének hihetetlen szuggesztivitása, akaratának hajlíthatatlansága és céltudatos-

sága volt az a verésző, amely egyedül tudta elérni, hogy emberei az engedelmesség megtagadása helyett készségesen alkalmazkodtak a lehetetlennek látszó terv keresztülvitele érdekében mindenhez, amit tőlük kíván...

Melas még mit sem sejt arról a veszedelméről, amely hátában fenyegeti. Mint diadalmas győztes robot végig Felső-Itálián, csak rövid időre torpan meg Genua előtt, ahol Masséna-t ostromzár alá veszi és kiéheztetve végül is megadásra kényszeríti, szétveri Souchet tábornok hadosztályait és már-már arról álmodozik, hogy francia területre benyomulva fogja térdre kényszeríteni a „királygyilkos lázadókat“...

Ekkor éri a megdöbbentő hír, amelyre nem talál semmiféle magyarázatot: Napoleon hadserege valahonnan a semmiből előbukkanva lavinaként zúdul le az olasz síkságra, megszállja Milánót, Piacenzát, Montebellót... és Melas egész diadalmas hadjáratának minden gyümölcse ugyiszlóván napok alattvész el!

Felfoghatatlan, hogy ez az ördögi ember hogyan és milyen úton kerülhetett le az olasz síkságra!... Melas hiába is törí rajta a fejét. De akárhogyan történt is, nem marad más hátra, mint visszafordulni és szembenézni a veszedelemmel.

Junius tizennegyedikén hajnalban Napoleon ágyudörgésre ébred.

Megérkeztek az osztrákok Melas, Hadik, Kaim és Ott tábornokok vezetésével — közel ötvenezer főből álló hadsereg, kitűnően felszerelve, erős tüzeztől támogatva, számban messze felülmulva Bonaparte hadosztályait, amelyeket Lannes, Kellermann és Desaix vezényelnek.

Bourrienne, az első konzul magántitkára ugyancsak nagyot nézne, ha megpillantaná ezt a csatateret, ahol a döntő ütközetnek minden valószínűség szerint le kell folynia! Ugyanaz a terep ez, amelyet Bonaparte azon az emlékezetes éjszakán az olaszországi nagy térképen már előre kitűzött piros és fekete viaszfejú gombostűivel... egy terjedelmes síkság a völgykatlanban, Casteleriolo, San-Giuliano és Marengo falucskák között...

Mindenkép döntő az ütközet — nemcsak katonái, hanem politikai szempontból is. Hiszen hiába voltak brumaire tizenkilencedikének alkotmányos külsőségei — Bonaparte tábornok végeredményben mégis csak diktátor és a diktátor hatalma a fegyverek erejére van alapozva... A diktátor nem szenvedhet vereséget a csataterén anélkül, hogy ezzel együtt belső hatalma is össze ne omlana!

Ezzel Bonaparte maga is tisztában van. Nagyon jól tudja, hogy egy döntő vereség elegendő ahhoz, hogy az első konzuli cím üres szóvá váljék. Marengónál, vagy bárhol másutt elhatározó vereséget szenvedni annyira, mint — Párisban megbukni!...

(Folytatjuk)